číslo 12 / duben 2004

Zpravodaj ohz

informační časopis organizace ohz – ochránci hospodářských zvířat
práva zvířat | vegánství | ochrana spotřebitele

Pět měsíců byl „Marcus“ zaměstnán jako pečovatel v laboratoři jedné z největších vivisekčních firem na světě. Po celou dobu tajně fotil a natáčel. Výsledkem jsou materiály dokazující, že slušnost a laskavost v tomto bezohledném kšeftu nemá místo.

Pijete-li mléko, jste zodpovědní za všechny býčky, telátka a krávy, které mléčný průmysl kvůli svému zisku zneužívá. Jejich konec je daný: buď zemřou sami, protože nevydrží podmínky „chovu“ nebo je podříznou na jatkách. Mléko je vražda. Řekněte to dál.

VÁŽENÍ ČLENOVÉ/KY A PŘÍZNIVCI/KYNĚ ohz

Před pěti lety, 6.ledna 1999, vzniklo VgT ČR, které se po dvou letech transformovalo v dnešní ohz – ochránce/kyně hospodářských zvířat. Bylo to pět let těžké a usilovné práce, získávání vědomostí a snahy najít, co nejúčinnější cestu jak nejen zmírnit, ale zastavit utrpení miliard mimolidských bytostí.

Základ ohz je stále stejný; dokumentovat a seznamovat veřejnost s tím, že mučení tzv. hospodářských zvířat je v ČR každodenní a obecně akceptovanou realitou. Vám všem, kteří/ré nás podporujete jako členi/ky a přispěvovatelé/ky děkujeme především a doufáme, že s námi zůstanete i nadále. I proto, že vstupem do EU se životy tzv. hospodářských zvířat nezlepší, a nenechte si nalhat, že ano. Prioritou EU je byznys a pro byznys jsou zvířata, bohužel, jen obchodním artiklem. Jejich život, trápení i smrt jsou jen součást výroby.

Rozhodli/y jsme se zapomenout na staré spory s jinými organizacemi a tam, kde nemůžeme souhlasit zcela s názory a způsobem práce, hledat styčné body a na jejich základě spolupráci. Prvním krokem je podpora (prozatím) dvou kampaní Svobody zvířat, kožešinové a cirkusové. Podstatnou změnou je vyškrtnutí propagace vegetariánství z činnosti ohz. Některé z důvodů najdete uvnitř Zpravodaje v článku „Mléko je vražda“, další budou následovat. Zdůrazňujeme, že tento krok není vedený ve zlém, ale v dobrém a s úctou k vegetariánské komunitě. Věříme, že jsme schopni dát jim argumenty proč upřednostnit veganství a věříme, že oni/ony jsou schopni/y a ochotni/y naslouchat.

Jistě si všimnete, že v tomto Zpravodaji přibyly barevné strany. Důvodem není rozmařilost, ale snaha o to, aby fotografie vypovídaly, co nejlépe; o špíně, sedřené kůži, zánětech a hnisu, o barvě očí umírajícího kuřátka apod. Nepřelétejte je proto jen tak pohledem, ale dívejte se dlouze a vracejte se k nim. A ukazujte je ostatním. Děkujeme.

Redakce

S VAŠÍ POMOCI JSME SILNĚJŠÍ

- Staňte se členem/kou ohz. V ročním členském příspěvku alespoň 300 Kč (lze uhradit dvěma splátkami ve výši 150 Kč, nejpozději však do konce první poloviny kalendářního roku) je zahrnuto zasílání Zpravodaje ohz, informačních materiálů a informací o naší činnosti. Členem/kou se stáváte automaticky po zaplacení členského příspěvku prostřednictvím poukázky C, která je součástí každého Zpravodaje. K přihlášení do ohz lze použít i přihlášku, jež je součástí tohoto čísla, nebo formulář na našich internetových stránkách (členství však vzniká až po zaplacení příspěvku).
- Předplaťte si Zpravodaj ohz poukázáním částky 150 Kč prostřednictvím poukázky C. Jako dárek vám zašleme některé z dříve vyšlých čísel.
- Naší činnosti pomůžete také trvalým příkazem k úhradě nebo inkasu v libovolné částce. S pravidelným finančním příjmem jsme připraveni na nečekané situace a můžeme okamžitě reagovat. I jednorázový finanční dar je pro nás pomocí a pro vás aktivní ochranou zvířat.
- Poskytnuté finance investujeme z větší části do tiskovin, letáků, na pořádání veřejných akcí (demonstrace, infostánky), financování práce rešeršního týmu, na poštovné, ale také úhradu nákladů za péči a krmivo pro zachráněná zvířata. Jen malou část financí používáme pro kancelářské účely (zejména pro nákup nezbytných věcí: toneru do kopírky, toneru do tiskárny, papírů, obálek, atd.). Veškeré vaše poskytnuté finanční dary ohz lze využít pro odpis daní. Vyžádejte si od nás potvrzení.

Pokyny pro platbu: *používáte-li poukázku C, pro členský příspěvek uveďte do kolonky „Zpráva pro příjemce“ číslo 111, pro předplatné 222, pro finanční dar 333. Pro platbu lze použít i příkaz k úhradě (zašlete nám jeho kopii, čísla variabilních symbolů jsou stejná). Jménem zvířat děkujeme za vaši pomoc!*

© ohz.cz

Přehled článků

Smrt v popelnici	03
Rešerše 2004: brojleři	04
Domov: výkaly, sláma, čpavek a moč	05
Mléko je vražda	06
Veganství je i o lidech	07
Kůže? Ne, děkuji, protože teď už vím...	08
Křesťan/ka neznamená řezník/nice	10
Jen prasata?	12
Veřejné akce prosinec – březen 03/04	14
Z řezníka vegetariánem	16
Stres, aneb jak si hrají sadisté/ky v pseudovědě	18
Napsali/y jste nám	19
Zvířecí přízraky: z rukou P. Schmitze	21
COVANCE: aneb pokakaná svatozář	23

Kontakt na ohz

ohz
P. O. BOX 176
796 01 Prostějov

url: www.ohz.cz
e-mail: ohz@ohz.cz
Kontakt pro média: mluvci@ohz.cz

Bankovní spojení: 188 640 615 – 0300

Michal Kolesár: prezident ohz
Marcela Frei: viceprezidentka ohz
Vladimír Synek: tajemník ohz
Peter Beck: člen předsednictva ohz

Impresum

Zpravodaj ohz vychází třikrát ročně (duben, srpen, prosinec).

Redakce: Michal Kolesár (MK), Vladimír Synek (VS), Marcela Frei (MF)
Layout, grafika a sazba: Vladimír Synek

Pokud není uvedeno jinak, © všech fotografií ohz.

Šíření článků ve Zpravodaji nebo jejich částí povoleno pouze s písemným svolením redakce ohz. Jménem označené příspěvky nemusí vyjadřovat názory redakce. Zpravodaj tiskneme na bezdřevnatou celulózu a fotky fotíme digitálně, bez želatiny přítomné ve filmech.

Zpravodaj12.indd 2 25.3.2004, 2:04

SMRT V POPELNICI

| Na fotografiích vidíte několik slepic, které nevydržely lidskou péči v drůbežárně. Mezi slepicemi v různých stupních rozkladu vyhozenými do popelnice je i bílá slepice. Je jiná než ostatní, protože je ještě živá. Každý den umírají pro pár vajec tisíce, desetitisíce, statisíce slepic. Tahle zemřela v březnu 2004 v jižních Čechách. Protože chceme tento koncentrační tábor pro drůbež dále monitorovat, necháme jej, prozatím, v anonymitě. | > (MK), foto © ohz

MŮŽEŠ NÁM ŘÍCT, CO SE VLASTNĚ STALO?
Při rešerši jsme se dostali/y do místnosti, kde byly popelnice a v jedné z nich jsme našli/y ještě živou slepici. Nejdříve jsme mysleli/y, že je mrtvá. Potom jsme uslyšeli/y jak dýchá. Byla v hromadě mrtvých slepic, ale moc života v ní už nebylo (video na www.ohz.cz/Aktivity/popelnice.html).

CO JSTE UDĚLALI/Y?
Já ji vlastně viděl až později, protože jsem hlídal před dveřmi, když kamarád točil a fotil. Když byl proveden záznam, chtěli/y jsme se stáhnout, ale dívka, která tam byla s námi, nedokázala pochopit, že prostě chceme odejít a nechat ji tam trápit se v bolestech. Nechat ji chcípat ještě kdo ví kolik hodin. Nakonec jsem se s ní vrátil, abych se podíval v jakém je slepice stavu a pak jsem tu slepici zabil.

TY SI JI ZABIL?
Ano. Ale nevím jestli jsem měl a mohl. Každý den takhle v drůbežárnách dodělávají slepice. Jen zemřou někde v kleci nebo na zemi, pak je seberou a hodí do kontejneru. Jsou prostě jenom odpad. V téhle drůbežárně jsme byli v pátek. „Ošetřovatelé/ky“ si řekli/y, že do pondělí tak jako tak nevydrží, že by ji potom stejně museli/y sebrat a vyhodit a hodili/y ji do popelnice, ať si zdechne v odpadu. Více jak deset let jsem vegan a hodně už jsem viděl. Než jsem se stal veganem, zabil jsem i pár zvířat. Ať už zprostředkovaně nebo přímo. Tohle je jiné. Teď už přece vím, že je to vražda.

ZKRÁTIL JSI JEJÍ UTRPENÍ…
Já vím. Ale taky jsem ji zabil. Toho se nezbavím. Od té chvíle je to se mnou. Když jsem sáhl do popelnice mezi ta rozložená těla a vytáhl ji ven, jen tak visela a dýchala. V posledním tažení. Chytil jsem ji a zakroutil jí krkem. Měla už oslizlé peří a klouzala mi pod rukama. Ještě vzala odněkud sílu a začala mlátit křídly do stěn popelnice. Slyšel jsem jak se slepice láme a kolegyni vedle mě jak pláče. Bylo to pár vteřin, ale byly vážně dlouhé. Pak jsem slepici položil zpátky a na rukách mi zůstala jen mastnota a trochu peří. Kdybych měl takto krátit utrpení, musel bych běhat s řeznickým nožem po českých a moravských „velkochovech“ od rána do večera. Co to je za lidi, kteří/ré tohle dokážou zvířatům dělat? Potkáváš je na ulici každý den, jezdí tramvají, čtou časopisy, chodí do baru a do kostela, mají děti a vnoučátka, kdyby jim to, co dělají bylo vidět na ksichtu, vypadali/y by jako z příliš silného hororu. Nevím jestli jsem ji měl zabít. Nikdy jsem nebyl fanda pro ránu z milosti. Nevím jak dlouho by ještě umírala a jestli v bolestech. Třeba by jen pomalu usínala. Můj sen je mít prostor, kde bych mohl takovým zvířatům dát domov. Jako dalo ohz třeba slepicím z Černuce. Ale nemám místo ani peníze.

MUSELI/Y JSTE SE ROZHODNOUT RYCHLE
Doufám, že i dobře. Ani tak kvůli sobě jako kvůli té slepici. Jenže, co s těmi lidmi, kteří/ré tohle dělají? Co s těmi, kteří/které je podporují svým jídelníčkem? Musíme to všechno vytáhnout ven, ukazovat, mluvit, řvát a nenechat je v klidu. Doufat v to dobré, co převrátí tenhle bolavý svět. Jinak nevím.

Zpravodaj12.indd 3 25.3.2004, 2:04

BROJLEŘI: NEŠŤASTNÉ DĚTI

| Tmavá neustále křičící hala s deformovanými ptáčaty, která se zvedají, aby udělaly pár kroků ke krmení, mizerně se chvíli batolí a pak padají na zem k odpočinutí, vždy podle toho jak se umělé světlo rozsvěcí nebo zhasíná. Většinou je zabíjejí v 6 týdnech, některé vykrmují 49–55 dní a např. na výrobu drůbeží šunky i 63–84 dní. Taková je realita obchodu s bílým masem. |

> (MK), foto © ohz

Zpravodaj12.indd 4 25.3.2004, 2:04

DOMOV: VÝKALY, SLÁMA, ČPAVEK A MOČ

| Zkuste si představit, jaký skandál by vznikl, kdyby pečovatelky a pečovatelé v jeslích naskládaly/i děti do jedné místnosti a tam je s povrchní péčí, jen s přísunem základních živin, nechaly/i takto přežívat. Ve vlastních i cizích výkalech a moči, v zápachu čpavku a hnijící slámy. U selat ve velkochovech je to rutina. Chovatelé/ky by si měli/y zkusit žít, jíst, pít a vykonávat potřebu tak, jak nutí tato selata. Třeba by se jim rozsvítilo. | (VS), foto © ohz.cz

Zpravodaj12.indd 5 25.3.2004, 2:04

MLÉKO JE VRAŽDA

| Vegetariánská komunita často zdůrazňuje, že žijí bez prolévání krve. Není to pravda. Mléko je vražda. Produkce mléka je nedělitelně spjatá s prolévaním krve. Opotřebované krávy, přebyteční býčci a telátka, ti/ty všichni/všechny končí na jatkách. Pokud pijete mléko, jíte jogurty a sýry, patříte k těm, kdo roztáčí a drží v chodu krutý kolotoč. Až kolem vás projede transport na jatky, budou v něm i vaše zvířata. Jen někdo jiný je podřízne a sní. | (MK), foto © ohz.cz

Slunce je za obzorem, nebe hvězdnaté, vzduch páchne po hnoji a močůvce, v chlévě se narodilo telátko. Oči má černé, tak do hloubky, že nelze dna dohlédnout. Dýchá ztěžka. Chraplavě. Nebyl to lehký porod. Krávy se mohou dožít i 20–21 let. Tahle máma má čtyři roky, druhé telátko, ale už končí. Bolavé klouby a hřbet, zánět mléčné žlázy. Telátku se zastavil dech. Muž v montérkách, žena s šátkem schovávajícím vlasy, oba v gumových holínkách, zvedají telátko za zadní nohy, drží je hlavou dolů a houpají s tělem bezvládným, aby uvolnili/y dýchací cesty. Pomohlo to. Žena bere kýbl se studenou vodou a vylévá ji na telátko. Máma leží na betonu s trochou slámy, unavená, telátko ji nezajímá. Měla by vstát, začít je olizovat, jemně postrkovat hlavou, pobízet ke zvednutí a dávat vemeno k prvnímu napití, ale nechce. Žena bere lopatu a silně ji udeří přes vyhřezlou dělohu. Kráva zabučí a snaží se vstát, ale ani bolest ji nedokáže postavit na nohy. Kolem nohy jí omotají řetěz a traktorem vytáhnou ven k hromadě hnoje. Tam ji nechají. Bude umírat a dívat se na hvězdy. Jediný způsob jak uniknout řeznickému noži je zemřít dříve než se přiblíží.

Do pravého ucha zavěsí telátku kovovou a do levého plastovou, žlutě zbarvenou známku s kódem ČR, identifikačním číslem a logem ČMSCH a.s. (Českomoravského svazu chovatelů). Už není telátko, udělali/y z telátka stroj na mléko. CZ 951004135.

Kráva a tele se vzájemně potřebují. V přírodě tráví první dny jenom spolu. Později se začne telátko seznamovat s jinými telaty, ale na noc se vrací lehnout k mámě. Dnes jim agrobyznys dává obvykle asi 24 hodin. Kráva i tele si stýskají, hledají doteky, telata se fixují na jakýkoli kontakt. Na krátkém řetězu, ve stísněném prostoru, v osamění a nudě, vděčné za každé pohlazení. Náš kolega, Vladimír Synek, se stal veganem, když telátko vzalo do úst jeho prsty a začalo sát. Nevím už, která básnířka napsala, že „soucit je cizí bolest ve vlastním srdci“ a neříkám, že je to stejné jako prožívat bolest přímo, ale neznám lepší popis toho, co prožívám, když objímám telátko, hlavu přitisknutou k hlavě a vnímám jak telátko vdechuje ten krátký okamžik blízkosti.

Jsou lidé, věřící, že krávy dávají mléko jen tak, asi jako když se otočí kohoutkem nad umyvadlem a teče voda. Poznal jsem jich dost, ne všichni byli/y hloupý/é. Jen nemyslící. Mléko krav je výživou pro telátko a v tom je i jeho jediná hodnota. Není to zemědělská komodita. A smysl života krav není v produkci

„V užitkovosti jsme předběhli řadu členských zemí Evropské unie, kupříkladu Rakousko, Francii, Itálii a Irsko. Tohoto zvýšení jsme ale dosáhli za velmi drahou cenu. Lépe jsme totiž dojili, než krmili. Ohrozili jsme tím zdraví zvířat, a to je časovaná bomba,“ varuje Pavel Novotný. Za alarmující považuje číslo 74,5 kusu, které vyjadřuje čistý odchov na sto krav. „V minulém roce poslali chovatelé na nucenou porážku 44 tisíc krav. Čtyřicet procent krav končí buď na nucené porážce nebo v kafiléríích.“

Zdroj: Zemědělec, 48/2003. Táňa Králová, Chov skotu: čísla, která varují (rozhovor s Pavlem Novotným, předsedou komise pro chov skotu při Agrární komoře ČR)

K poslednímu letošnímu srpnu bylo od počátku vyšetřování, tj. od roku 2001 prověřeno celkem již 431 708 vzorků, z toho od počátku letošního roku to bylo 142 127 vyšetření. Toto množství je letos úctyhodné a to proto, že v něm kromě normální porážky 87 078 je i 23 535 uhynulých kusů a 31 366 nutně poražených.

Zdroj: Josef Duben, tisková zpráva Státní veterinární správy ČR, 3.9.2003 (o vyšetřování vzorků kvůli BSE)

Krávy jsou zapouštěny v relativně krátkém období většinou 2,5–3 měsíců. Z počtu zjištěných březích plemenic je nutné počítat s 2–3 % ztrátou telat zmetáním a předčasnými porody. Ztráty telat po narození do věku 30 dnů dosahují 3–8 % a do odstavu v cca. 200 dnech další 2–5 %. Celkové ztráty telat do odstavu dosahují 10–13 % ze všech narozených telat. Brakování plemenic u stáda by nemělo přesahovat 15 % ze stavu krav, většinou z důvodu špatných reprodukčních ukazatelů nebo funkce pohybového aparátu. Zbývající část do 30 % je cíleně vyřazována z chovatelských důvodů. (Dufka, 1999)

Zdroj: Ing. Marek Bjelka, Dr. Ing. Pavel Polách, Dr. Ing. Jan Šubrt, CSc., Ekonomické aspekty chovu krav bez tržní produkce mléka

Psl. chlěvъ lze nejsnáze vyvodit z gót. hlaiw ‘hrob’ i přes určité významové problémy. Ty odpadají, rekonstruujeme-li původní význam jako ‘zemljanka, podzemní místnost’.

Zdroj: Jiří Rejzek, Český etymologický slovník, LEDA 2001 (etymologický význam slovo „chlév“)

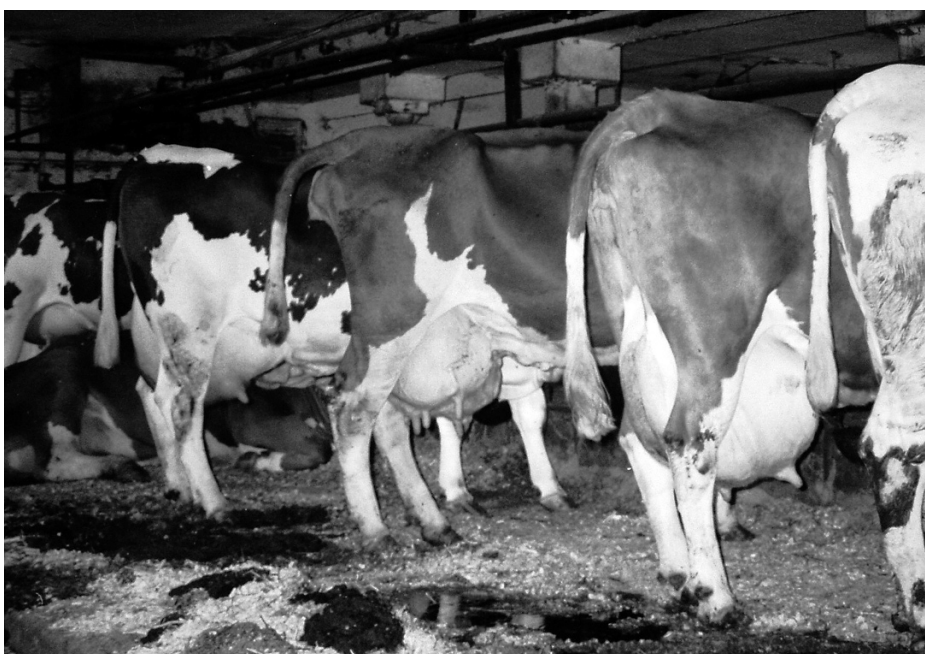

Zpravodaj12.indd 6 25.3.2004, 2:04

mléka. To je jako tvrdit, že ženy, nebo samice jakéhokoli živočišného druhu, jsou tu proto, aby kojily. Dokonce i životy krav se nepočítají na roky, ale na laktační období. V ČR je to v současné době v průměru 2,7. To znamená, že agrobyznys je zničí dříve než za tři roky.

V jednom rozhlasovém pořadu jsem prohlásil, že dojení krav je týrání. Zní to legračně pokud si myslíte, že dojení je jenom tahání za vemeno. Zní to legračně, když nevnímáte souvislosti. Mléčné období telete trvá asi 6–8 měsíců. Potřebuje mezi 5–10 litry mléka denně. V prvních dvanácti dnech pije až 12x, později se frekvence snižuje až na 4–6 sání denně. Soustavným tlakem na přirozená omezení fyziologických funkcí, odmítám mluvit o šlechtění, dnes jedno laktační období trvá zhruba 10 měsíců (305 dnů), jako slušná užitkovost se hodnotí produkce mléka nad 35 litrů, nejčastěji je mléko odebíráno 2x denně. To znamená, že se po neúměrně dlouhou dobu tvoří neúměrně velké množství mléka, které se ve velkém množství hromadí ve vemenu, protože je odebíráno s příliš nízkou frekvencí. Vemeno je tak nalité, že tlačí klouby ven a nevhodným způsobem zatěžuje vnitřní a vnější paznehty. Nezní mi to legračně.

Dojnice zůstávají ve stádě v průměru čtyři laktace (tedy čtyři roky), a když jdou potom na porážku, inspekce paznehtů ukazuje poškození téměř u všech zvířat. Jinými slovy výroba mléka v Británii je spojena s bolestivou a částečně ochromující chorobou, postihující téměř 100% zvířat.

Zdroj: John Webster, Welfare: životní pohoda aneb střízlivé kázání o ráji, str.170, Nadace na ochranu zvířat, 1999

Nedávej do chléva mramorové žlaby. Která kráva mnoho řve, málo mléka dává. Mrcha zůstane mrchou.

Zdroj: Moravskoslezský zemědělský kalendář 2003, přísloví v zemědělství, Ing. J.Šírková a Hanácká reklamní – Ing. P. Baštan

Mlékárenský průmyslu propaguje kravské mléko jako základ lidské výživy. Ještě v nedávné době doporučovali/y někteří/ré odborníci/ce až 2 litry mléka denně na osobu. Ve skutečnosti je pití mléka potravinový exces prokázaný zhruba do posledních 3 000 až 5 000 let. Do této doby byly krávy zneužívány především kvůli tažné síle, masu a z náboženských důvodů. Z počátku bylo mléko jiných živočišných druhů zřejmě využíváno pouze jako náhrada mateřského mléka, když matka nemohla kojit.

Kam se ztratil rozum v učení o přeběhnutí ke kravskému vemenu sotva přestaneme pít mléko z mámina prsu? Je neuvěřitelné kolik lidí přijalo blábol o potřebnosti, dokonce nutnosti, konzumace mléka a mléčných výrobků a zároveň s tím i životní styl spojený s akceptováním týrání a zabíjení zvířat.

VEGANSTVÍ JE I O LIDECH

Mnohokrát jsme se setkali/y s různými obviněními dávanými jako argumenty, proč nebýt veganem/kou a snižující naše rozhodnutí neúčastnit se zneužívání a zabíjení mimolidí. Říkají nám, že krávy a slepice nás zajímají více než lidi, že vyhazujeme svůj čas a peníze kvůli zvířatům místo, abychom je dávali/y lidem, že bychom se měli/y soustředit na řešení lidských problémů, vždyť je jich tolik, že krysy v laboratoři nás zajímají více než stařenka ve vedlejším bytě nebo dítě hozené do kýblu po potratu. Ti/ty, kteří/ré takto mluví, nepochopili/y podstatu veganské kultury, která není v tom, že pro ostatní zvířata nevidíme člověka, ale v tom, že vidíme více než jen člověka.

Hranice a působnost našeho vnímání nejsou jinde ani mimo člověka, jen jej/ji přesahují. Ve společnosti, kde je omezenost brána jako ctnost a chápána jako vyšší poznání se tím dostáváme neprávem do role extrémistů/ek. Pokud nerespektujeme hranice, kde nejsou, kde jen kdosi/kterási vtloukl/a kůl a řekl/a, dál už nelze jít, tak to není záležitost extrému, ale zdravého citu a zdravého rozumu. Nesnižuji lidské utrpení ani utrpení jednotlivce, ale tvrdím, že to, co se děje především s tzv. hospodářskými zvířaty je nesoumělitelné, co do množství i intenzity. Tzv. hospodářská zvířata se rodí a krmí, aby byla zabita, a zabíjejí se. Jejich smrt je součást technologického postupu.

Při diskusi po jedné přednášce, když jakýsi pseudomudrc se na nás obrátil právě s tím, že bychom se měli/y raději soustředit na lidské problémy, a mluvil o hladu, válkách a nemocech, zeptal jsem se jej, co dělá on. Ani nevěděl, co říci. Jako spousta jiných, používal lidské problémy jako krytí pro svou lhostejnost k mimolidem. Tito/tyto lidé zapomínají, že problémy člověka, stejně i ostatních živočišných druhů, z největší části působí lidé. Rvou se o moc, majetky, ropu a rozšíření hranic, střílejí a plynují, kamenují a okrádají, betonují, co se dá, zabíjejí kvůli řízkům a kůži, vyrábějí fixační přístroje do laboratoří, aby se opice makak nebo java nemohla ani hnout ve své bolesti a přeřezávají jí hlasivky, aby nemohla ani řvát.

Veganství znamená neřešit utrpení selektivně, tak, že se vybere pouze část, dejme tomu utrpení lidské, a zbytek se amputuje, tak jak to dělají naši žalobci/kyně. Je nepochopením tvrdit, že nepůsobíme v lidském světě. Působíme, a to pozitivně. S námi je méně zlého.

(MK)

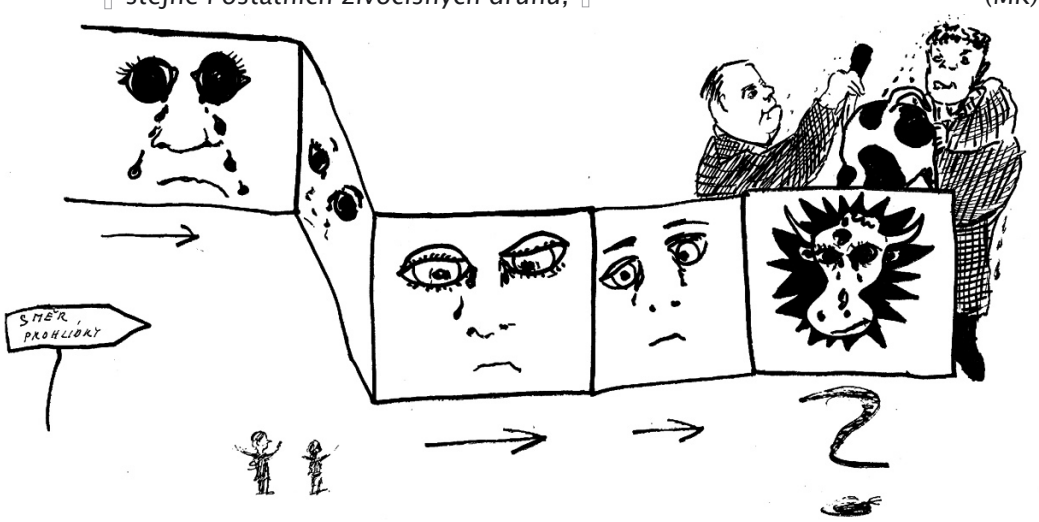

Kresba pro ohz: Šárka Pavlovičová

Zpravodaj12.indd 7 25.3.2004, 2:04

KŮŽE? NE DĚKUJI, PROTOŽE TEĎ UŽ VÍM...

| „Paráda, ty boty vypadají moc hezky, cena taky ujde a chodit se v nich bude jako v bavlnce. Hm, ale nic pro mě, to si můžete nechat…“ S povzdechem odkládám botu zpět do regálu a zkouším štěstí jinde. Stačí jediný pohled na cedulku prozrazující původ materiálů a drtivá většina veganů i veganek rychle přestává toužit po sebekrásnější obuvi a vlastně všem, co je vyrobeno z kůže. Proč? | > (VS)

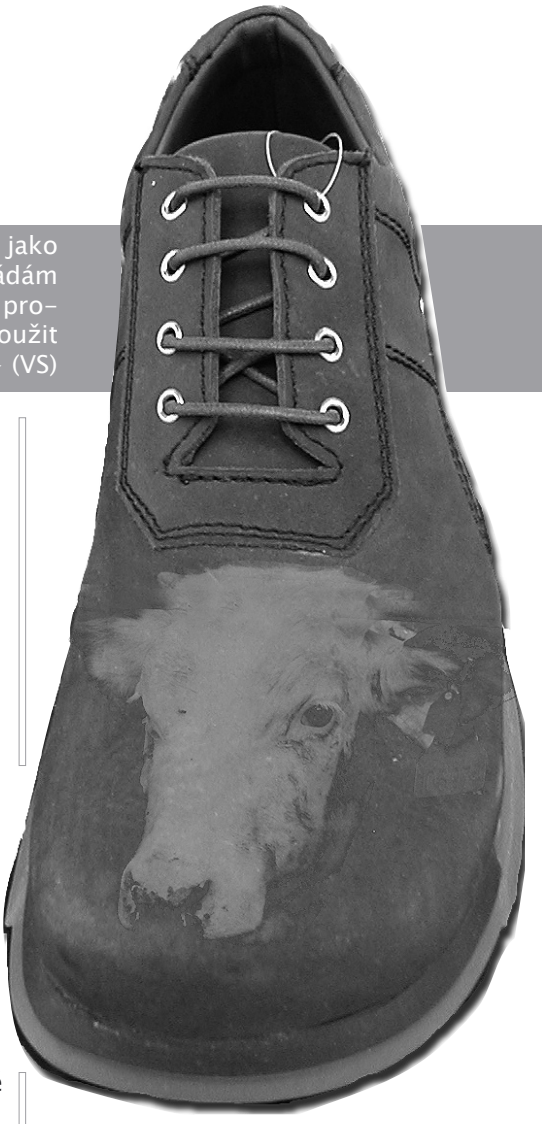

|| KŮŽE A ZVÍŘATA

Jedním z pilířů tvořících veganskou kulturu je i zásada nepoužívat suroviny živočišného původu nebo získané přímo ze zvířat. Samozřejmě to platí i pro kožené boty a vůbec vše vyrobené z kůže. Stejně se na problém nošení výrobků z kůže dívá většina vegetariánů a vegetariánek. A co běžní spotřebitelé a spotřebitelky? Lze se u nich setkat s poměrně častým argumentem tohoto znění: „Nevidím problém v nakupování výrobků vyrobených z kůže. Dobytek a prasata porazili/y hlavně pro maso. Ta kůže je vlastně jenom odpad ze zvířete. Pro kůži samotnou zvíře nikdo neporazil. Kvůli mně zvířata nezemřela.“ Je to ukrutný omyl, jehož logika je stejně absurdní jako tvrzení, že to, co přejelo chodce, nebylo auto, ale jenom pneumatika, proto je řidič vlastně bez viny. Musíme si totiž uvědomit, že týž/táž spotřebitel/ka nám bude v hypermarketu obhajovat tímto způsobem nošení kožených bot v oddělení obuvi a pak si zajede o pár regálů dál do řeznictví pro balíček hovězího. Nevidí souvislost. Nevidí, že zvíře neporazili/y jen pro ten balíček masa a neuvědomuje si, že zabitá těla zvířat se z důvodu profitu zpeněží do posledního kousku. Není totiž důležité, odkud peníze rozhodující o smrti dalšího zvířete přitekly – důležité je, že tečou. Zda z masny, kožené bundy, rukavic nebo bot, to není podstatné. Proto i obhajování nošení výrobků z kůže výše popsaným způsobem je jednoduše hloupost.

Nošení kůže a kožených výrobků má však řadu dalších „podproblémů“, nad nimiž nelze mávnout rukou a říci si, že jde „jen“ o zvířata. Právě na příkladu kůže lze jasně a do důsledku ukázat spojitosti mezi přesunutím utrpení zvířat tam, kde se to zdánlivě nikoho „netýká“ – do nějakého cizího světa ležícího mimo nás všechny – a konečného důsledku tohoto postoje draze vykoupeného dalším utrpením a devastací. Protože můžeme sklidit jen to, co jsme zaseli/y.

|| KŮŽE A TAJEMSTVÍ JEJÍHO ZPRACOVÁNÍ

Kůže je nadčasová a módní. Její lesk se stará o vzrušení a smyslnost, honosné kožené sedačky a židle prozrazují movitost majitele/ky, kožená bunda pro motorkáře/ky nebo vyznavače/ky rockové muziky vzbuzuje pocit svobody a rebelství, kožené boty nebo rukavice jsou hezkým doplňkem. Je přírodním produktem, který se stářím může získat na kráse. V ostrém protikladu k těmto tvrzením je vlastní způsob zpracování kůže: začíná na jatkách smrtí takzvaného hospodářského zvířete týraného ve velkochovu a je mimo jeho života také draze zaplacen obrovskou spotřebou energie, vody a celého arzenálu chemikálií. Drtivá většina kožených výrobků se vyrábí z kůže importované nebo exportované a zpracované v zemích Třetího světa. Na českém trhu, stejně jako v Evropské unii, je takových produktů nemalé procento. Kůži v těchto zemích činí pracovníci a pracovnice v katastrofálních pracovních podmínkách – pro ekonomy a ekonomky nadnárodních korporací jsou však rozhodující nízké náklady a levná pracovní síla. Následkem takové produkce je zotročování, dětská práce, nemoci a v pustinu přeměněná krajina kvůli znečištěné odpadní vodě.

Mezi staženou zvířecí kůží a konečným hotovým výrobkem z kůže leží propastná vzdálenost. Ještě předtím, než se ze zvířecí srsti stane kůže, musí projít řadou úkonů nazývaných souhrnně „vyčiněním“. Řečeno bez obalu: zvířecí srst se musí tak dokonale nakonzervovat, aby nezačala hnít nebo se rozpadat. Reklama proto lže: kůže je vším možným, jen ne žádným přírodním produktem. Kůže poraženého zvířete se nejdříve musí nasolit nebo uměle zakonzervovat, aby při transportu nezačala hnít – je totiž ideální živnou půdou pro různé mikroorganismy. Většina kůží používaných a další zpracování pro oděvní a obuvnický průmysl pochází z Argentiny, Brazílie, Indie, zemí bývalého Sovětského svazu a Spojených států. Před samotným vyčiněním se kůže se musí nejdříve očistit a zbavit srsti. Takto se odstraní také sůl, špína a zbytky chlévské mrvy. Při čištění unikne asi 70 % použité soli společně s krví, bílkovinami a konzervačními prostředky do odpadních vod. Není-li k dispozici čistička (a v zemích Třetího světa je čistička výjimečným jevem), mohou tyto odpady silně znečistit životní prostředí. Na konzervaci jednoho kilogramu stažené zvířecí kůže je totiž zapotřebí asi půl kilogramu soli. Takto vyčištěná kůže se následně zbavuje ještě posledních zbytků krve, masa a srsti v mýdlovém roztoku s vápnem a dalšími chemikáliemi. Nasazují se také s pomocí genetiky uměle vytvořené enzymy Lipáza a Proteáza – kožedělný průmysl patří spolu s průmyslem vyrábějícím prací prostředky k největším odběratelům enzymů. Tato fáze zpracování kůže způsobuje největší organické znečišťování odpadní vody: na jednu tunu nezpracované suroviny připadá devět tun spotřebované vody.

Zpravodaj12.indd 8 25.3.2004, 2:04

Problematické látky v kůži: PENTACHLORPHENOL (PCP) a jeho náhrady typu Tetrachlorphenol a Trichlorphenol se používají jako fungicidy a antibiotika. PCP se používá také v současnosti ještě v jižních, vlhkých oblastech jako konzervant pro nezpracované zvířecí kůže. Může být znečištěný dioxiny, pro člověka, zvířata a životní prostředí vysoce toxickými látkami. PCP může proniknout skrze kůži do krve. Působí jako silný nervový jed. OLOVO může být obsaženo v barvivech na kůži nebo se používá k zesvětlování kůže. Může se prostřednictvím nadýchání z odpařovaných par dostat do těla. Olovo vede k poruchám chování, poruchám koordinace a celkovým otravám organismu. FORMALDEHYD je pomocná látka používaná při činění, kdy spojuje chemikálie s proteiny obsaženými v kůži při činění. Může být obsažen v kůži jako reziduum. Dráždí sliznici a v současnosti je bezpečně prokázaným karcinogenem. KADMIUM je jedovatý, těžký kov, který se používá při činění kůže.

Konečným procesem zpracování kůže je samotné činění, jinak kůže nemá dlouhou trvanlivost a požadované vlastnosti. Při činění kůží se používají čtyři druhy postupů: činění látkami rostlinného původu, činění látkami získanými synteticky, činění s pomocí minerálních látek, zvláště pak s pomocí chromnatých solí a činění s pomocí tuku. Činění kůže s pomocí látek rostlinného původu patřilo před sto lety k nejpoužívanějším. Dnes je časově i materiálově náročnější. Potřebné substance (existuje jich kolem 300) se totiž získávají z kůry tropických stromů – většinou se jedná o stromy původem z tropických deštných pralesů (Quebracho) nebo z plantáží, jako příklad můžeme uvést extrakt z Mimózy. Největší problém představuje vysoká spotřeba surovin. Na vyčinění jedné průměrné kůže je zapotřební asi 30 kg kůry nebo 20 kg plodů. Kožedělný průmysl tak přispívá k decimování tropických deštný pralesů, plic naší planety. Syntetické produkty pro činění kůže vznikly jako částečná náhrada rostlinných, avšak jejich vliv na životní prostředí je také nezanedbatelný: jsou totiž produkty získané z ropy. K činění 80 % kůží se používají minerální látky, přičemž nejpoužívanější jsou chromnaté soli. Jejich výhodou je délka celého procesu: trvá několik hodin, narozdíl od použití látek rostlinného původu, kdy je zapotřebí několika měsíců. K tomuto účelu se používají chromnaté soli s označením Chrom-III a Chrom-IV. Chrom-IV se používá v omezené míře (ale používá), protože je karcinogenní a teratogenní (způsobuje poškození plodu). Také Chrom-III může vyvolat alergické reakce. Při tomto způsobu zpracování kůže končí velká množství zbytků těžkých kovů z minerálních látek v odpadech a kalech. Činění s použitím tuku se používá jen minimálně a na speciální výrobky.

|| KŮŽE, EKOLOGIE, ZOTROČOVÁNÍ LIDÍ A GLOBÁLNÍ OBCHOD

Z jedné tuny stažených zvířecích kůží se získá 240 kg hotové a zpracované kůže. Zbytek je odpad: 60 000 litrů znečištěné odpadní vody, 270 kilogramů kalů a 300 kg hořlavých odpadů, které při spalování znečišťují životní prostředí v nich obsaženými chemikáliemi. Jak jsme již upozorňovali/y, nemalá část kůže používané pro oděvnický a obuvnický průmysl se dováží nebo zpracovává v zemích Třetího světa. Například v Indii. V indickém kožedělném průmyslu pracuje asi 1,5 miliónu lidí, většina z nich v malých provozech. Jak ukázala studie německé organizace „Akční společenství solidární svět“, například v Dingidul (jižní Indie) vytečou každý den z 200 závodů zabývajících se činěním kůže 4 milióny litrů znečištěné vody na okolní pole a do vodních toků. Místní obyvatelé a obyvatelky vinou znečištění životního prostředí trpí zažívacími potížemi, astmatem, mateřské mléko matek je kontaminované cizorodými látkami a děti trpí poruchami růstu. V tomto regionu je navíc pitná voda silně znečištěná kaly obsahujícími zbytky chrómu z vyčiňování kůží. A co pracovníci a pracovnice, mezi nimi i děti? Jejich ochranné pracovní pomůcky jsou nedostatečné (pokud mají nějaké k dispozici) a bezpečnost práce mizivá. Nemoci kůže, rakovina jater nebo záněty spojivek jsou časté a v přímé souvislosti s používanými chemikáliemi. Je to také proto, že se kůže často činí holýma rukama…

Skutečná cena jednoho páru kožených bot

Materiál: Kůže ze zabitého zvířete: 2,3 kg
Voda: 70 litrů
Energie: 0,7 litru topného oleje
Chemikálie: 1,4 kg
Odpady srst a zbytky masa: 1,55 kg
Odpadní vody: 71,5 litru

Než dorazí boty do regálu obchodu, urazí pěkný kus cesty: 50 % celosvětové produkce obuvnického průmyslu se realizuje v zemích Třetího světa. Podrážka pochází například z Brazílie, svrchní kůže z Indie a podpatek například z Polska. Boty se následně kompletují v levné Koreji nebo Číně, odkud se dodávají do Evropy. V bohatých západních zemích (Švýcarsko) jen trochu obnošené boty končí ve sbírkách a putují například do Nigérie, kde se ještě jednou prodají. Tam po obnošení končí v odpadu, čímž zatěžují místní životní prostředí…

A na závěr ještě jeden dobrý důvod proti nakupování výrobků z kůže pro příznivce a příznivkyně různých indických náboženských směrů, kteří/ré si zakládají a zdůrazňují uctívání krav, coby posvátných zvířat v Indii. I když mohou být tyto řádky nestravitelné, realita vypadá na základě zjištění organizace PETA a našeho kolegy-žurnalisty z německého sdružení R&D – Recherche und Dokumentation jinak. Protože víra zakazuje Indům a Indkám krávy nebo telata porážet, jednoduše je nechají stranou pojít smrtí žízní, případně je prodávají zcela legálně na transporty směřující na jatka. Z těchto „posvátných“ zvířat se mimo jiné zpracovává kůže na výrobky, která se exportuje do Evropy a USA.

Jak z tohoto kolotoče ven? Řešení je prosté a jednoduché: nenakupovat žádné výrobky z kůže, nepodporovat kožedělný průmysl a žádnou jeho část. V současnosti není problém koupit kvalitní výrobky ze syntetických materiálů, které životní prostředí a naše svědomí zatěžují mnohem méně. Chceme-li být co nejvíce důslední, budeme také upřednostňovat tuzemské obuvnické firmy.

Zdroje: časopis Tip und Test, 2. červen 1999, vydávaný nadací „Stiftung für Konsumentenschutz“, brožura: Leder: (K)ein Naturprodukt, 2. čeven 1999, vydaná nadací „Stiftung für Konsumentenschutz“, webové stránky www.tierrechte.de, Veganissimo 2, webové stránky www.peta.de a vlastní rozum.

Další oblíbená zvířátka na kožené oděvy a boty: Jeleni, buvoli, srnci a srnky nebo kamzíci. Jejich kůže se označuje jako „divoká“. Odpovídá tomu i vysoká cena. Pod pojmem „Chevreau“ se skrývá kozí kůže používaná na boty. Nesmíme také zapomenout na kůži z takzvaných exotických zvířat (krokodýlů, hadů nebo ještěrek). Zvířata se chovají většinou na obrovských farmách, poté, co jejich přirozené stavy buď částečně nebo zcela člověk vyhubil. Kůže s označením „Boxcalf“ pochází z mladých telátek. Nejdražší a nejjemnější kůže pocházejí ještě z nenarozených zvířat. Nezapomeňme ani na psy a kočky, jejichž kůže se používá také na výrobu podezřele levných, „kvalitních“ kožených bot.

Zpravodaj12.indd 9 25.3.2004, 2:04

KŘESŤAN/KA NEZNAMENÁ ŘEZNÍK/NICE I.

| ohz je organizací otevřenou komukoli bez ohledu na barvu pleti či vyznání. Zároveň se vyjadřujeme k mučení a vraždění zvířat, ať už jsou kryté či obhajované čímkoli. Potřebou, silou nebo vírou. Tímto textem bychom rádi pomohli/y těm, kdo/které svůj život vidí v souladu s učením Ježíše Nazarénského a ve svém srdci a rozumu nejsou schopni/y a ochotni/y, stejně jako my, strávit neúctu a sprostotu vůči ostatním zvířatům, našim bližním, a lhostejnost k jejich utrpení, tak jak jsou propagovány některými pseudokřesťanskými učeními. | > (MK)

Člověk, jenž/ž se ptá k Bohu, má se ptát v sobě a skrze sebe a to v úctě k sobě a k bližní/mu své/mu. Bližní/m je vše, co je kolem člověka. K tomu mohou být pomocí zkušenosti jiných. Mnozí/hé ale odmítají či přijímají názory jiných aniž by je předtím nechali projít poznáním svého srdce a rozumu. Opírají se o různé knihy, o nichž už jen kriticky přemýšlet je pro ně svatokrádeží, o pomatené bláboly vlků/čic v rouše beránčím hrající si na zástupce/kyně Boží na Zemi, o víru bez poznání a lásku s přesně vymezeným odkud a kam a koho milovat. Křesťanství znamená odmítnutí zlého a neúčast na něm. Křesťan/ka neznamená řezník/nice. Ten/ta, kdo/která jí maso, není křesťanem/kou. Může tisíckrát omílat otčenáš, nenalezne dobré, kdo je nedává.

Vzpomeňme Evangelia Esejských, kde jsou tato Ježíšova slova: *V pravdě pravím vám, ten, kdo zabíjí, zabíjí sebe, a kdo jí maso zabitých zvířat, jí z těla smrti. V jeho krvi se každá kapka krve zabitého tvora stává jedem, jejich dech se stává zápachem jeho dechu, jejich maso se proměňuje v hlízy, v jeho kostech se jejich kosti mění ve vápno, v jeho vnitřnostech jejich vnitřnosti v úpadek, v jeho očích jejich oči v šupiny, v jeho uších jejich uši ve voskovou zátku. A jejich smrt se stane jejich smrtí.* A dále: *Neboť mzda hříchu je smrt. Nezabíjejte ani nejezte maso svých nevinných obětí, jestliže se nechcete stát otroky lži. Neboť to je stezka utrpení a vede ke smrti.*

V Evangeliu dokonalého života, aramejském textu revidovaném S. G. J. Quseleym je mnoho příběhů o Ježíši odmítajícím maso a učícím jako součást cesty milovat dále než jen k člověku. Jeden z nich jsem volně přeložil: *Ježíš v chůzi se svými učedníky spatřil muže, jenž cvičil své psy k pronásledování jiných zvířat. A řekl jemu: „Proč to děláš?“ A řekl muž: „Je to můj život a práce. Zvířata jsou slabá, moji psi silní.“ A Ježíš řekl: „Nemáš rozumu ani citu. Každému tvoru dal Bůh jeho konec a smysl, kdo může říci, co dobrého je v tomto? Nebo jaký prospěch je to pro tebe nebo ostatní? Pro tvůj život stačí ti země, stromy s ovocem a zelenina. Co potřebuješ více než to, co ti dá práce tvých rukou? Běda silným, když špatně použijí svou sílu, běda lovcům, protože se stanou sami kořistí.“ A člověk se divil těm slovům, a přestal psy cvičit k lovu, a učil je život zachraňovat a nikoli ničit. Naslouchal učení Ježíše a stal se jeho žákem.*

E. Székely a P. Weaver přeložili z aramejštiny Evangelium míru Ježíše Krista podle apoštola Jana, úplný manuskript je zřejmě součástí sbírky ve Vatikánské knihovně a datuje se do prvního století po Kristově vraždě. Ježíš se zde vyjadřuje: *Nezabiješ, neboť Bůh dal život všem a to, co Bůh dal, ať člověk ponechá. … Proto ten, kdo zabije, zabíjí sebe, a kdo jí maso zabitého, jí smrt. … Ten, kdo zabije zvíře bez důvodu, jen kvůli touze zabíjet, kvůli masu nebo kůži, jedná zločinně.*

Pavel má v knize Toledath Jeschu tato slova: *Ježíš mi přikázal, abych nejedl maso a nepil víno, ale jen chléb, vodu a plody, abych byl čistý, když se mnou promlouvá.*

Petr, Klementýnské homilie, XII,6; rec. VII, 6, zase: *Žiji o chlebu a olivách, ke kterým jen zřídka připojuji zeleninu.*

O Matouši napsal Kléméns z Alexandrie, Paidagogos II, 1, 16: *Matouš žil ze semen, plodů stromů a zeleniny bez masa.*

O Janu vypráví Hegesipp podle Euse-biových Dějin církve II 2, 3: *Správu církve, spolu s apoštoly, dostal Jakub, bratr Páně, který od doby Kristovy až k naší, kvůli odlišení od mnohých jiných Jakubů, zván byl Spravedlivým. Od narození byl již svatý. Nepil víno ani opojné nápoje. Rovněž nejedl maso zvířat.*

O Jakubu je zmínka i v Epistulae ad Faustum XXII,3: *Jakub, bratr pána, byl živ ze semen a rostlin a netkl se ani masa ani vína.*

Všechny citované texty je nutné brát s rezervou. Se stejnou rezervou jako texty obhajující týrání zabíjení zvířat jako křesťanskou ctnost, případně jako věc bez vlivu na křesťanskou ctnost. Přinejmenším dosvědčují, že polemika, zda jíst či nejíst maso, byla v křesťanství živá, kam až lze dohlédnout. Nezapomínejte, že slova Ježíšova byla již v jeho době, a stejně i dnes, různým způsobem slyšena, vnímána a vysvětlována. Ke spoustě slov byly jako součást Ježíšových slov přidány komentáře podle toho, jak si je kdo/která vyložil/a nebo chtěl/a, aby byly vyloženy. Mnohé se ztratilo překladem.

Jako příklad uvádím slovo *víra*, chápané a prezentované v některých církvích jako jakési *nevím, ale jsem si jistý/á*; co to má společného s aramejským *amana*, které bylo Ježíšovou vírou, oním amen, amen, pravím vám, kde znamená vím o čem mluvím, protože slovo *amana* znamená *víru jako jistotu poznání*? Nebo slovo *chet*, znamenající *míjet cíle, míjet znamení*, ale také *ohradu, mříž, zavřené okno* a překládané jako *hřích*, co má společného s vydíráním a bitím pro své pomýlení? Co rozdíl mezi slovy přeloženými stejným výrazem jako např. v onom, milovat budeš bližního svého jako sebe samého, kde je pro milovat použito slovo *detráchm* a milujte nepřátele své, kde je pro milovat použito slovo *ajhebw*? Slovo *detráchm*, kořen *ráchm*, je plné soucitu, blízkosti a milosti, slovo *ajhebw*, kořen *hab*, znamená jakousi neosobní sílu, která dává dohromady rozdělené.

Teď k několika tvrzením, jimiž falešní/é křesťané/ky obhajují svou krvelačnost:

|| POSLEDNÍ VEČEŘE PÁNĚ

V Evangeliu Ebionitů Ježíš odmítá účastnit se hostině na mrtvém beránku. Posuďte sami, co je Ježíši, jenž si neliboval v rituálech, po dveřích natřených krví beránka? Co to má společného s láskou a milosrdenstvím? Vzpomeňte, co znamená tento rituál. Prolití krve a označení svého domu krví, aby falešný Bůh, dům od domu vraždící poznal, kde má své služebníky. Druhá Mojžíšova 12,12: *Tu noc projdu egyptskou*

Zpravodaj12.indd 10 25.3.2004, 2:04

zemí a všechno prvorozené v egyptské zemi pobiji, od lidí až po dobytek. Přežijí pouze ti/ty, kteří/které se s božstvem spojí prolitím nevinné krve. Druhá Mojžíšova 12, 13: *Na domech, v nichž budete, budete mít na znamení krev. Když tu krev uvidím, pominu vás a nedolehne na vás zhoubný úder, až budu bít egyptskou zemi.*

|| Ježíš jedl ryby

Např. v Lukáši 24, 42–43: *Podali mu kus ryby. Vzal si a pojedl před nimi.* Křesťanství používá tajnou-polotajnou-každému otevřenou řeč plnou symbolů se skrytým významem. Co tedy znamená Kristus pojídající ryby? Kristus znamená světlo, vody znamenají svět (Ježíšova chůze po vodě znamená být ve světě a nebýt jím pohlcen), rybou jsou ti/ty, kdo/které jsou ve světě. Kristus pojídající rybu znamená osvobození od světa a vstoupení do světla.

|| PAVLOVY LISTY

V Toledath Jeshu Pavel maso odmítá, v Listu Římanům je mu to jedno, v 1. listu Timotheovi pojídání masa hlásá jako ctnost. V Listu Římanům 14, 3 údajný Pavel píše: *Ten, kdo jí všecko, nechť nezlehčuje toho, kdo nejí, a kdo nejí, nechť neodsuzuje toho, kdo jí; vždyť Bůh jej přijal za svého.* Dále 14,14–15: *Vím a jsem přesvědčen v Pánu Ježíši, že nic není nečisté samo v sobě, ale tomu, kdo něco pokládá za nečisté, je to nečisté. Trápí-li se tvůj bratr* (a co sestra, chlape?) *pro to, co jíš, nežiješ už v lásce. Neuváděj tedy svým jídlem do záhuby toho, za nějž Kristus zemřel.* Z prvního verše lze usuzovat, že např. i uzavření, bití a ukřižování Ježíše není nic zlého, respektive je to špatné, pokud si myslíte, že je to špatné a dobré, pokud si myslíte, že je to dobré. Prostě nic není nečisté samo v sobě, ale tomu, kdo něco pokládá za nečisté, je to nečisté. K verši 15 chci říci bratrům a sestrám, že se trápím pro to, co jí.

V 1. listu Timotheovi 4, 2–5 je psáno: *Zakazují lidem ženit se a jíst pokrmy, které Bůh stvořil, aby je s děkováním požívali ti, kdo věří a poznali pravdu. Neboť všechno, co Bůh stvořil je dobré a nemá se zavrhovat nic, co se přijímá s díkůvzdáním. Vždyť je to posvěceno Božím slovem a modlitbou.* Tak tedy malé díkůvzdání, jež dávám těm, co milují proříznutím hrdla:

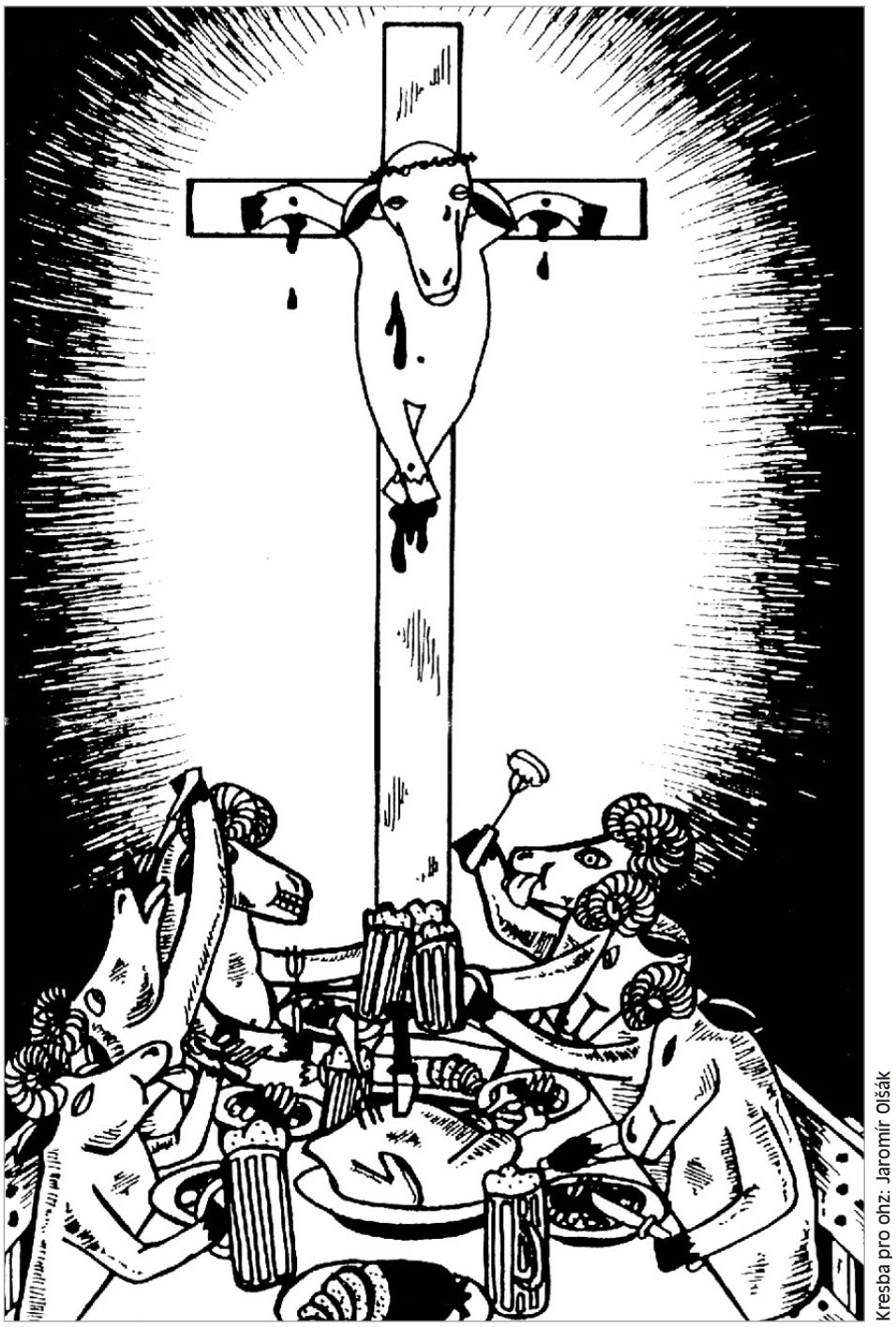

Kresba pro ohz: Jaromír Olšák

Bože, děkuji ti, že jsem znásilňoval, působil bolest slovem i skutkem, vraždil a z té krve žil a učil z ní žít i své děti. A že si to vše posvětil tím, že není dobré a zlé ve stvořeném a není tedy nutné rozlišovat ve svém konání.

|| CO DO VÁS VCHÁZÍ

Matouš 15, 10–11: *Slyšte a rozumějte: Ne, co do vás vchází, ale co z vás vychází vás znesvěcuje.* Zde odpovím vlastní citací z Evangelia bezdomoví (prozatím nepublikovaného), kde jsem reagoval právě na tento argument: *Sotva z ruky narozené brané od matky a otce, krmené proti sobě, v prostoru a podmínkách jakoby v živém nebylo živé, v transportu bolesti, strachu a zlámaných kostí, vražděné na zakázku; to je, co z vás vychází, než vezmete do úst.* Není možné žít ve světě a nepůsobit bolest, vždyť každým krokem šlapeme po stvořeném, ale rozum a cit, jsou-li zdravé, nám říkají, že máme působit jen tolik bolesti, kolik je nám dáno jako nutnost. A miliardy mimolidí, týraných a vražděných každým rokem kvůli svému masu, rozhodně nejsou nezbytností na našem talíři. Závěrem ještě jednou Evangelium bezdomoví: *Máte laboratoře, farmy, jatka, cirkusy a zoologické zahrady. Týrání a vraždu nazýváte potřebou, užitkem a zábavou. Co chcete za život, když takový máte pro jiné? V pravdě, jste to vy, které nazývám dětmi temnoty.*

Zpravodaj12.indd 11 25.3.2004, 2:04

V Pisateli dopisů napsal Isaac Bashevis Singer, že ve vztahu ke zvířatům jsou všichni lidé nacisty. Jana si tento výrok zmodernizovala. Říkala, že pro tzv. hospodářská zvířata je většina lidí teroristy a každá země, každý stát, teroristickou organizací. Situace je o to horší, že si málokdo z těch lidí svůj teror vůči ostatním zvířatům uvědomuje. Tzv. hospodářská zvířata jsou tvory nejvíce a nejkrutěji zneužívanými, týranými a zabíjenými. Přitom všechno, co se s nimi děje, je akceptováno a přijímáno s lhostejností, mnohdy zesměšňováno. Zapomněli, že nejde o kus masa, úhledně zabalený a s veselou etiketou, o vejce nebo polotučný jogurt. Jde o život. Lidé vybrali některé své bližní, vzali jim svobodu, osobní i evoluční, rodinu, domov, redukovali je na výrobní jednotky, zavřeli do tmy a betonu a určili pevný osud, popravčí linku jatečních závodů. V určitých okamžicích se jí až zastavoval dech při vědomí té hrůzy. Jednou k ránu, když nemohla dospat a šla se projít, projel kolem ní transport na jatka. V první chvíli si neuvědomila, co je to za auto. Zastavila se na kraji silnice a dala mu přednost. Teprve, když zatáčelo a prasata zneklidněně začala kvičet, přebíhat a hledat rovnováhu, zůstala jako zasypaná kamenem. Sledovala transport očima, dokud nezmizel a ještě dlouho potom. Tento okamžik byl jedním z jejich předělů. Zůstal v ní pevně. Stal se součástí jejího vnímání. Byl o to živější, že znala standardní životy prasat, počínaje porodem a konče proříznutým hrdlem. Viděla je v chladném pološeru rána, jak je kvičící bijí gumovými hadicemi, kopanci a nadávkami ženou do dvoupatrového transportu, jak prasata, zoufalá strachem, přelézají jedno přes druhé. Pak naložený transport projel kolem ní, a její oči v něm zůstaly. Co když chtěli víc než jen soucit? Ale čeho by dosáhla, kdyby začala řvát a utíkat za tím transportem, aby zastavili, že je to vražda? Přesto se nikdy nezbavila pocitu, že to měla udělat.

Michal Kolesár: U zdi nářku nevidět jen člověka (prozatím nepublikováno)

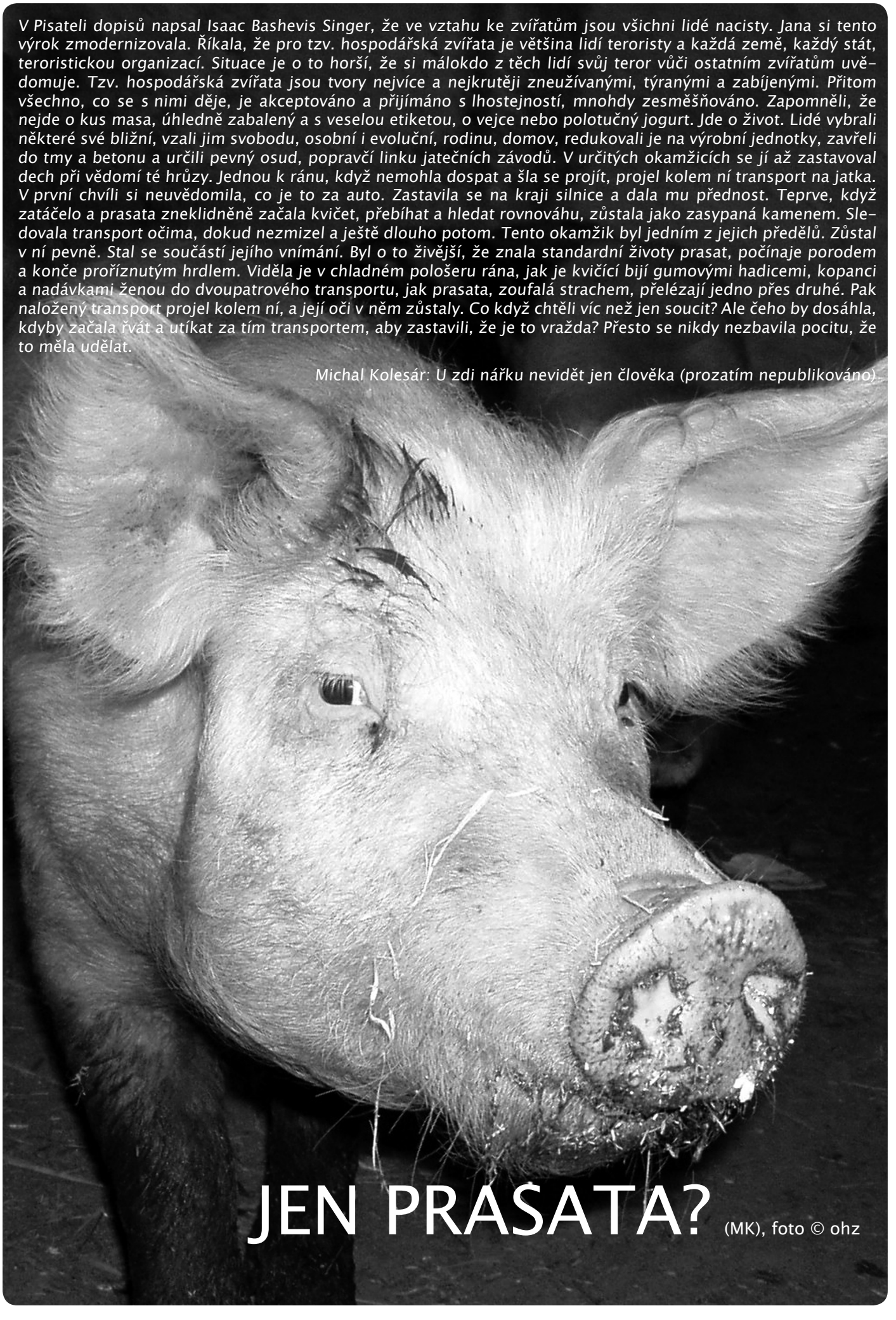

JEN PRASATA?

(MK), foto © ohz

Zpravodaj12.indd 12 25.3.2004, 2:04

V přirozeném prostředí se prasata sdružují do rychle se pohybujících stád v počtu deseti až třiceti životů s jasnou hierarchií. Složení skupiny se v průběhu roku mění. Na podzim prasnice s mladými odcházejí od kanců, v době pohlavní chuti se obě skupiny dávají dohromady a asi měsíc po začátku těhotenství se prasnice oddělují a začínají si připravovat doupě. V těžko přístupných místech, v zemi vystlané listím, větvičkami a suchou trávou. Ve velkochovu jsou prasnice zasunuty do kovových klecí, jen o málo větších než jsou samy, mohou sedět, ležet, stát, to je vše. Na studeném betonu, z části doplněném roštovou podlahou, kterou mají propadávat výkaly. Ve volném životě jsou prasata čistotná, nikdy nevykonávají potřebu v místě, kde spí nebo odpočívají. Při močení a kálení opouští skupinu a uchylují se stranou. Díky absenci rozumu a citu v agrobyznysu jsou pro mnohé symbolem špíny, hnusu a lenosti. Nezbývá jim než ležet, spát, žít a dýchat ve vlastních hovnech. Prasata jsou hravá a velmi zvědavá. Neustále pobíhají ve vzájemné hře a prozkoumávají okolí. Když se ocitnou v novém prostředí, všude vlezou, všechno očichají a ohmatají rypákem. Jsou natolik učenlivá, že se naučí i otevírat dveře nebo orientovat ve složitém bludišti.

Díky podmínkám, které jim vytvořili/y lidé, jsou zvířata neustále nemocná. Těžká poranění paznehtů a kloubů, chronické nemoci plic, poškození čichu, svalová degenerace, nádory, oslabení imunitního systému, infekční nemoci, psychosomatická onemocnění, poruchy srdečního oběhu, vzájemný kanibalismus atd., atd. Světem deformovaných a levných zvířat bloudí mnoho různých virů a jejich mutací. Prasata, zřejmě, společně s kachnami jsou původci chřipky a společně se psy černého kašle. Nemohou přežít bez neustálého, preventivního aplikování léčiv. Hormony, antibiotika, vitamínové a minerální směsi, psychofarmaka. Prasnicím před porodem, selatům po narození a po odstavu, v průběhu růstu i před odvozem na jatka. Stáj s prasnicemi je dlouhá řada klecí, dlouhá řada zvířat s bolavými klouby a více než častými záněty dělohy. Zvířata, týraná nudou, dlouhé hodiny přežvykují naprázdno nebo třeba jen jediné sousto nebo stále monotónně okusují hrazení.

Dnes se již klasické šlechtění považuje za vyčerpané, nastupují biotechnologie, např. produkce geneticky identických tzv. jatečných prasat nejlepších genotypů a také klonování. Snahou je získání prasete, které by málo jedlo, málo vylučovalo, rychle rostlo a mělo dobrý poměr maso-tuk. U prasnic je snaha o co nejvíce odchovaných selat v jednom roce a co nejvíce porodů. Jejich život se točí v násilném umělém oplodňování a rození, pořád v jednom kruhu, dokud nejsou zcela vyčerpané. Pak je hodí na korbu náklaďáku a odvezou na jatka.

Protože kastráti jsou klidnější a lépe přibírají na váze jsou kanečci kastrování. V současnosti do deseti dnů od narození bez jakéhokoli umrtvení, protože se předpokládá, že v této době ještě není plně rozvinutý jejich nervový systém. Bohužel to není pravda. Kdo/která někdy viděl/a a slyšel/a hrůzou a bolestí kvičící kanečky zmítající se pod rukou se skalpelem, jenž jim proniká do těla, aby je zbavil varlat a hodil je do kýblu, nebude pochybovat, ale bude si jistý mentálním narušením teoretiků/ček a praktiků/ček tohoto úkonu. Pro zabránění vzájemnému napadání a možným poraněním, respektive ztrátám v chovu, se prasatům uštipují zuby a stejně i ocásky, které se amputují asi ve vzdálenosti do jednoho centimetru od těla, zbylý kousek se většinou rozmáčkne, aby se zastavilo krvácení. Bez umrtvení.

Opomíjeným týráním prasat je „chov“ v tzv. termoneutrální zóně, kdy mají nejnižší spotřebu krmiva a nejvyšší přírůstek. V největších vedrech žijí selata v období jednoho týdne, a to až ve 35 °C, kde se nahrazuje i tělo matky, potom teplota klesá a za optimální se v podmínkách ČR považuje ve výkrmu 16 – 22 °C. Protože to nejsou optimální teplotní podmínky pro spokojený život zvířat, ale pro efektivitu „chovu“ jsou prasata neustále vystavena nepřirozeně vysokému horku a trpí teplotním stresem, nezřídka i s následkem úmrtí.V přírodě se prasata při teplotě nad 18 °C ochlazují ponořením či válením v bahně, ve velkochovu jim nezbývá než polehávat v močůvce a výkalech, aby se alespoň trochu zchladily. Navíc je ve stájovém ovzduší vysoká koncentrace čpavku, způsobující zvýšenou apatii a malátnost a pokud se připojí špatné větrání a přílišná hustota obsazení stáje mívají prasata od čpavku doslova zaživa rozežrané plíce.

Mezi negativní vlivy „chovu“ prasat na životní prostředí patří okyselování, entrofikace, oslabování ozónové vrstvy, zvyšování skleníkového efektu, vysychání (používání spodních vod), místní narušení (zápach, který nelze limitovat koncentrací chemických látek, hluk), šíření těžkých kovů, alergenů, infekčních aerosolů, plísní, vláknitých hub a obtěžujícího hmyzu. Mezi možné zdravotní potíže lidí žijících v blízkosti prasečáků patří bolesti hlavy, zvracení, podráždění očí, změny fyziologických funkcí jako hloubka dýchání, poruchy spánku, poruchy srdeční činnosti , psychické emoce vyvolané nadměrným a nepřirozeným obtěžováním a rušením a následné sociální dopady v alteraci vztahů a chování. Život ztěžuje i nutnost omezení větrání v domech a pobytu venku. Nezanedbatelné není množství spotřebované vody, fosilních paliv a zabrání prostoru na držení zvířat a na produkci krmiva. V 80 letech byl největším producentem bioplynu v Evropě kombinát Gigant v Třeboni s počtem 65 000 prasat a současně byl i největším znečišťovatelem životního prostředí v širokém okolí. Pro lepší představu; vyprodukoval více odpadu než České Budějovice a Tábor dohromady.

Kůže prasete se zpracovává na brašnářské, oděvnické, obuvnické, rukavičkářské, technické a jiné usně (kůže zbavená srsti a podkožního vaziva a upravená vyčiněním). Z kostí se získává kostní tuk pro výrobu mýdel, svíček, glycerínu, kosmetických krémů. Je také surovinou pro výrobu apretur (prostředky používané ke konečné úpravě výrobku) na zpracování kůží, olejů pro textilní průmysl, hmoty na propisovací papíry, tiskařské barvy apod. Odtučněná kostní drť je výchozí surovinou pro výrobu kostního klihu a kostní moučky používané jako krmivo a hnojivo. Štětiny se používají při výrobě kartáčů a štětců a jako výplně do žíněnek a čalouněného nábytku. Z hypofýzy, štítné žlázy, nadledvin a vaječníků se pro farmacii izolují hormony a z pankreatu inzulin.

Zpravodaj12.indd 13 25.3.2004, 2:04

VEŘEJNÉ AKCE PROSINEC – BŘEZEN 03/04

9. a 10. 12. 2003 jsme díky nabídce Hnutí DUHA Olomouc mohli/y uspořádat v Olomouci INFORMAČNĚ-BENEFIČNÍ PRODEJNÍ AKCI s nabídkou materiálů. Zájemci/kyně měli/y k dispozici informační materiály, letáky, videokazety a cd z produkce ohz.

11. 12. 2003 proběhla ve spolupráci s Nesehnutím Zlín INFORMAČNÍ AKCE SPOJENÁ S PROMÍTÁNÍM o životních podmínkách a zacházení s takzvanými kožešinovými zvířaty. V centru Zlína jsme lidem nabízeli/y letáky s touto problematikou a Zpravodaje ohz, k vidění byly fotografie zvířat dokumentující bídu jejich „života“ na kožešinových farmách. Po setmění celou akci doprovázela pro tuto příležitost připravená speciální videoprojekce, která svoji otevřeností rozhodně nepotěšila příznivce/kyně nošení kožichů.

Dne 12. 12. 2003 jsme uspořádali/y před Ministerstvem zemědělství ČR „TAK TROCHU KRVAVOU“ PROTESTNÍ AKCI, jejímž smyslem bylo upozornit, že neumírají pouze krávy podezřelé z BSE, a na celkově špatný stav „chovu“ dobytka v ČR. Protest začal ve 14:30, kdy aktivisté/ky rozlili/y před budovou Ministerstva zemědělství litry potravinářského barviva připomínajícího barvou věrohodně krev. Médiím jsme jako důkaz rovněž předali/y CD se souhrnem písemných, fotografických a filmových materiálů ohz, kde jsou zachyceny aktuální podmínky ve velkochovech hovězího dobytka.

16. 12. 2003 proběhl v pražskému klubu 007 na Strahově BENEFIČNÍ KONCERT PRO OHZ pořádaný aktivisty/kami ohz Praha (label VEGAN EMPIRE), kde vystoupila nová litovelská kapela „Bleeding Earth“, známá „Balaclava“ a nově obnovená kapela „V. A. P.“. Děkujeme. Náš velký dík patří také všem návštěvníkům/návštěvnicím koncertu – vybrané peníze (6 000 Kč) jsme použili/y pro naši práci v roce 2004.

19. 12. 2003 odvysílal ČRO6 první část POVÍDÁNÍ O „VÁNOCÍCH ČESKÝCH KRAV“, 26. 12. 2003 pak ve studiu STOP ČRO6 odvysílal druhou část povídání o „vánocích českých krav.“ Diskutoval mluvčí Státní veterinární správy, tajemník Agrární komory a mluvčí ohz.

19. 12. 2003 proběhl ve Zlíně PŘEDVÁNOČNÍ POCHOD ZA TÝRANÁ ZVÍŘATA. Společná akce Nesehnutí Zlín a ohz dala 25. 12. 2003 také vzniknout tématu dne na rádiu Impuls věnovanému kaprům. Aktivisté a aktivistky obešli/y centrum Zlína, stejně jako přilehlé ulice, s cílem upozornit veřejnost na fakt, že předvánoční čas je pro zvířata spojený s bezohledností a krutostí, byť v atmosféře míru a lásky. Zastavili/y jsme se mimo jiné u tří kožešnictví, „McMurdera“ a prodejců/kyň kaprů. Rozdalo se více než 600 letáků proti prodeji kaprů a proti kožešinové módě.

Na sklonku prosince 2003 probíhal jako každý rok předvánoční BOJKOT špatné, zvrácené a zavrženíhodné tradice zabíjení takzvaných vánočních kaprů určených na štědrovečerní stůl. Děkujeme všem aktivistům/kám, kteří kazili/y kšefty mile se tvářících zakrvácených prodejců/kyň. Aktivisté/ky informovali/y prostřednictvím letáků ohz o zvrhlé podstatě této tradice, prý zaštiťované Ježíškem, v těchto městech: Český Krumlov, Děčín, Mariánské Lázně, Nový Bor, Ostrava, Pardubice, Plzeň, Praha a Vsetín.

Dne 25. 2. 2004 ohz na pozvání zástupce společnosti Jóga v denním životě uspořádali/y v ášrámu ve Střílkách u Kroměříže tříhodinovou PŘEDNÁŠKU SPOJENOU S PROMÍTÁNÍM snímků věnovaných problematice práv zvířat. Účastníci a účastnice přednášky se mohli/y seznámit s prací ohz, našimi akcemi a způsobem jejich realizace – vše bylo doplněno promítáním záznamu dvou dílů pořadu „Chcete mě“ natočených s ohz, kde se autoři pořadu věnovali skandálu s takzvanými vynesenými slepicemi a vybíjení krav jakoby kvůli BSE. Věnovali/y jsme se také životu hovězího dobytka v českých velkochovech, vysvětlili/y jsme přímou provázanost a nedělitelnost současného mléčného a masného průmyslu a promítli/y film tajně natočený v laboratoři COVANCE v Münsteru.

Dne 28. 2. 2004 proběhla v Praze PROTESTNÍ A ZÁROVEŇ I PIETNÍ AKCE před kožešnictvím LISKA, kterou připravila organizace Svoboda zvířat ve spolupráci s ohz. Smyslem a posláním protestu pojatého formou pietního aktu bylo ukázat tím nejvíce možným přímým způsobem skutečnou cenu za luxusní kožich. První část protestu začínala na Staroměstském náměstí, odkud se zhruba ve 12:00 vydal smuteční průvod aktivistů a aktivistek směřujících ke kožešnictví LISKA. V čele průvodu, hned za bubeníky, nesli dva účastníci improvizovanou rakev s mrtvolou lišky stažené z kůže, za podpory aktivistů a aktivistek s transparenty a fotografiemi upozorňujícími na týrání a smrt takzvaných kožešinových zvířat. Průvod asi 45 aktivistů a aktivistek pak obstoupil kožešnictví LISKA (chvíli po našem příchodu byl obchod uzavřen, ale bohužel jen přechodně), kde bylo odkryto víko rakve a jedna z aktivistek pak držela před výlohou MRTVÉ TĚLO LIŠKY STAŽENÉ Z KŮŽE. Po krátkém proslovu následovala minuta ticha za všechna utýraná takzvaná kožešinová zvířata. V průběhu akce nechybělo ani skandování hesel „Kožich je vražda“ nebo „Vrazi, vrazi, nechceme vás tady“. O akci se zajímala média (ČRO 1 – Radiožurnál, ČTK, TV NOVA, EKOLIST , BLESK, MF DNES, Večerní Praha) a také Městská policie, jejíž příslušníci fungovali mimo jiné také jako bodyguardi procházejícím dámám v kožichu.

Dne 1. 3. 2004 proběhl ve Vsetíně téměř tříhodinový DISKUSNÍ VEČER věnovaný právům zvířat a veganství. Účastníkům a účastnicím jsme na úvod promítli dokument ohz, kde jsou mimo každodenního života takzvaných hospodářských zvířat ve velkochovech a kožešinových farmách zachyceny také momenty z nejvýznamnějších akcí ohz (blokáda nelegálního mezinárodního transportu zvířat, záchrana takzvaných vynesených slepic z Černuce, atd.) a diskutovali na téma práva zvířat a veganství.

Kompletní souhrn aktivit ohz s obrazovou dokumentací lze nalézt na www.ohz.cz/Aktivity/navigacni.html. Aktivisté a aktivistky ohz plánují s příchodem teplého počasí další veřejné akce o jejichž průběhu vás budeme informovat na webu ohz a prostřednictvím Zpravodaje ohz (členy/ky prostřednictvím Infolistu).

Zpravodaj12.indd 14 25.3.2004, 2:04

Společná akce ohz a Svobody zvířat před kožešnictvím LISKA v Praze

Přednáška na ostravském gymnáziu

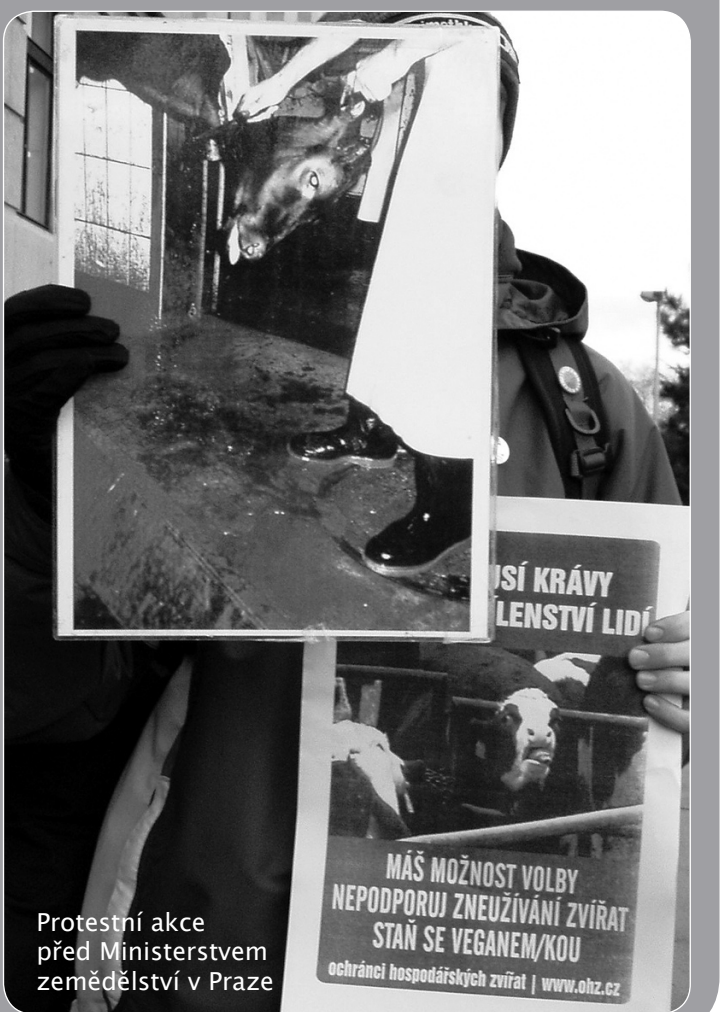

Protestní akce
před Ministerstvem
zemědělství v Praze

Zpravodaj12.indd 15 25.3.2004, 2:04

Z ŘEZNÍKA VEGETARIÁNEM

|| PRVNÍ OTÁZKA: PROČ PRÁVĚ ŘEZNIČINA? BYL MOTIVACÍ PROSTÝ ZÁJEM O TUTO PRÁCI, NEDOSTATEK PRACOVNÍCH PŘÍLEŽITOSTI NEBO NĚCO ÚPLNĚ JINÉHO?
Do odboru mäsiar-údenár som sa nedostal z vlastnej vôle, ale z vôle mojich rodičov, ktorí ma viacmenej prinútili. Začínal som sa učiť v roku 1988 za tvrdého komunizmu a bolo mi povedané, že mäsiari sa majú dobre a mali sme tam aj známeho. To, že mäsiari sa majú dobre bolo myslené tým, že všetci v tej dobe kradli mäso a výrobky z mäsokombinátov. Vtedajší systém to toleroval. Ja osobne som mal v tej dobe celkom slušný vzťah ku zvieratám, vyrastal som na dedine obkolesený veľkým množstvom domácich, aj divých zvierat. Osobne som chcel pracovať ako stolár, alebo automechanik.

|| VZPOMÍNÁŠ SI JEŠTĚ NA SVOJE PRVNÍ A POSLEDNÍ MRTVÉ ZVÍŘE?
Spomínam si celkom dobre. Bolo to v prvých týždňoch mojej praxe v mäsokombináte. Poviem vám pravdu, nebolo mi všetko jedno, po prvýkrát, zoči voči smrti nevinného tvora, ale musel som to stráviť. Žil som v komunistickom režime. Mal som z toho dosť čudný pocit a výčitky. Posledné zviera si už tak dobre nepamätám, ale iste som mal z toho, že som s tým skončil dobrý pocit a obrovskú úľavu.

|| ŘEKNI NÁM NĚCO O JATEČNÍM PROVOZU, KDE JSI PRACOVAL. JAK VYPADÁ BĚŽNÝ DEN NA JATKÁCH? JAK VYPADALA VYKLÁDKA A JAK SE DOMLOUVALO VZPURNÝM ZVÍŘATŮM?
Moja práca na bitúnku bola úzko spätá s mojou praxou, ktorú som vykonával v mäsokombináte v Bratislave, v Rači, na Pántoch. Po ukončení školy som pracoval na bitúnku veľmi krátko, takže sa to týka viac mojej praxe ako zamestnania. Pracoval som na celej bravčovej a ho-vädzej porážke. Niekedy som pracoval v kolektíve mojich spolužiakov vyslovene na učnovskej porážkovej linke a tá išla nezávisle na zamestnaneckej porážkovej linke. Iné dni sme pracovali na na normálnej zamestnaneckej porážkovej linke. Samozrejme, že sme striedali aj iné štádia a procesy výroby. Bežný deň na bitúnku vyzerá nasledovne. V prvom rade sa musí zabezpečiť dostatočné množstvo zvierat a hlavne ich plynulý prísun do ohrád, ktoré sú hneď vedľa porážky. Najprv začnem bravčovou porážkou. Do ohrady sa naženie asi desať zvierat a jeden človek má v rukách elektrické kliešťe s dvoma bodmi. Tieto body sa prikladajú zvieratám na uzliny na veľmi krátku dobu. Potom druhý človek dá zvieraťu nohu do reťazovej slučky a elevátor vytiahne omráčené zviera nad vykrvovaciu vaňu, kde vysí dolu hlavou. Tretí človek zviera pichne medzi lopatku a krk. Vpich noža má oddeliť tepnu od srdca a zviera vykrváca. Potom sa zviera nahadzuje do pariacej vaňe tak, aby sa väčšia časť tela oparila. Horná chrbtová časť zostáva neoparená, z tej sa získava krupón (koža z chrbta, ktorá sa používa na ďalšie spracovanie - kožené výrobky). Keď sa zviera vyberie z pariacej vane ide do odštetinovača. Potom sa odstraňuje krupón, už po ležiačky. Nakoniec sa zviera opäť zavesí a uskutoční sa vykolovanie, to znamená, že sa vyberajú vnútornosti a polia sa. Nákladné auto so zvieratami sa pristaví pri rampe špeciálne prispôsobenej na vykládku zvierat. Ľudia vybraní na túto prácu boli prevažne menej vzdelaní a inteligentní a to aj samo svedčí o ich práci. Spôsob poháňania aj tak dosť vyplašených zvierat na porážku bol tyčou, skôr úderom tyčou. Niektoré zvieratá pri prevoze boli zranené. Najčastejšie zranenia boli zlomeniny. Pre tieto zvieratá bol príchod na porážku vysoko stresujúci a maximálne nehumánny. Cítili pach smrti a nervozitu zo vzduchu a dokonca nikedy aj plač zvierat!

|| CO OMRAČOVÁNÍ ZVÍŘAT NA JATKÁCH, KDE JSI PRACOVAL? POVEDLO SE VŽDY DOKONALÉ OMRÁČENÍ ZVÍŘETE NA PRVNÍ POKUS? A BYL ČAS I NA DRUHÝ, PŘÍPADNĚ TŘETÍ, NEBO SE ZVÍŘATA PROBOUZELA Z BEZVĚDOMÍ JIŽ NA BĚŽÍCÍM PÁSE PŘI PODŘEZÁVÁNÍ? DĚLAJÍ SI VŮBEC ŘEZNÍCI S TAKOVÝMI VĚCMI HLAVU?
Omračovanie v danom podniku, kde som procoval väčšinou prebiehalo v poriadku, ale nastali aj situácie, keď zviera bolo zle omráčené. Stávalo sa, že prasiatko sa zle vykrvilo a pri nahadzovaní na pariacu vaňu sa prebralo k životu a celé vydesené behalo po porážke. Niektoré sa preberali aj v pariacej vani - hrôza. Kravám sa to stávalo tiež. Keď ju zle strelili, tak ako bez duše chodila alebo stála na porážke, no otras. Najviac mi bolo ľúto tých zvierat, ktoré očividne trpeli. Ja čo som mal svojich spolužiakov, tak nikto neprejavil ani kúsok ľútosti a zhrozenia. A u zamestnacov to už vôbec neprichádzalo do úvahy. Skôr naopak niektorí sa v tom vyslovene vyžívali a terorizovali zvieratá.

|| MNOHO LIDÍ ZVÍŘATA POVAŽUJE ZA TVORY BEZ VLASTNÍHO VNITŘNÍHO ŽIVOTA. BYL POHLED A CHOVÁNÍ ZVÍŘAT VEDENÝCH NA PORÁŽKU OPRAVDU JEN SOUBOREM INSTINKTŮ, NEBO V TOM BYLO NĚCO MNOHEM VÍC? MUSELA, JAK TO VĚTŠINOU BÝVÁ, TAKÉ OSTATNÍ ZVÍŘATA PŘIHLÍŽET PORÁŽENÍ SVÝCH DRUHŮ? JAKÉ BYLY JEJICH REAKCE?
Už ako som spomenul v predchádzajúcich otázkach, zvieratá majú dušu a vnímajú všetko rovnako ako my a možno aj citlivejšie. Bolo vidno na zvieratách, že majú strach a idú na porážku s neochotou. Veď kto by šiel dobrovoľne na smrť? Pocit smrti a strach by sa dal na porážke krájať a to neprajem zažit nikomu z vás. Väčšinou zvieratá videli na porážku, ale ako som už povedal všetko bolo v éteri. Reakcie zvierat na smrť svojho druhu boli vysoko stresujúce a nehumánne!

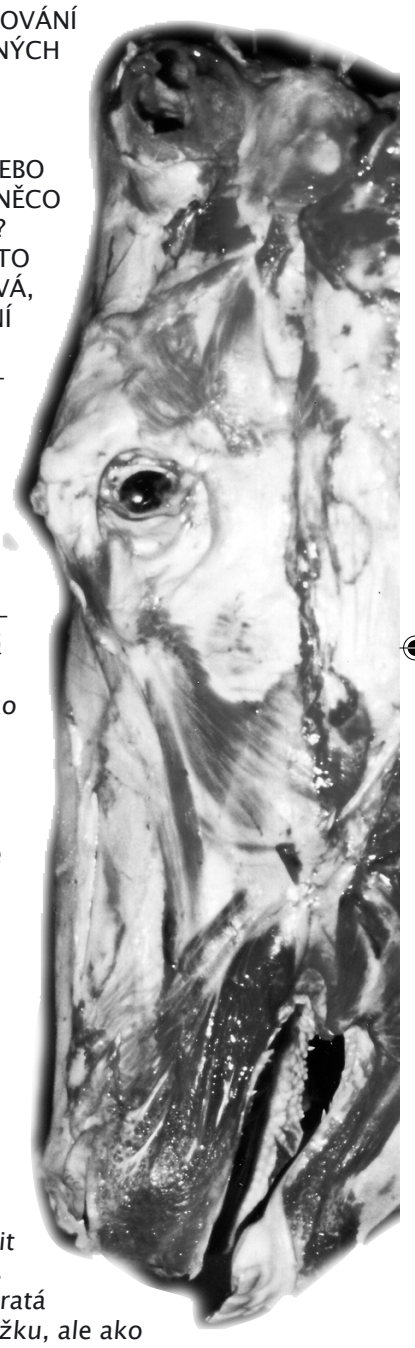

|| PŘI TAKOVÉ PRÁCI SI ČLOVĚK MUSÍ VYTVOŘIT VLASTNÍ OBRANNÝ MECHANISMUS, ABY SE NEZBLÁZNIL. NĚKTEŘÍ SE DOVEDOU ODPOUTAT, JINÍ ZAČNOU PÍT, DALŠÍ V TÉTO PRÁCI NACHÁZEJÍ MOŽNOST, JAK SI

Zpravodaj12.indd 16 25.3.2004, 2:04

VYBÍT AGRESIVNÍ PUDY. JACÍ BYLI TVOJI KOLEGOVÉ A TY? MÁ ŘEZNÍK PRACUJÍCÍ NA JATKÁCH NOČNÍ MŮRY NEBO KRÁSNÉ SNY?
Určite sa človek pracujúci na bitúnku musí po čase stať voči tomu rezistentný. S alkoholom za komunizmu to bolo jednoduchšie ako dnes, v tej dobe sa na pracovisku porážky pilo vo veľkom množstve. Boli tam aj ľudia, ktorých táto práca vyslovene uspokojovala a našli v nej vášeň. osobne som sa s touto prácou nevedel stotožniť a tesne po skončení školy som išiel pracovať do obchodu. To s duševným zdravím vám nepotvrdím, ale mňa osobne to našťastie nestihlo negatívne poznačit, skôr naopak. Stal som sa vegetariánom. Občas mávam dobré aj zlé sny. K tomuto sa neviem dobre vyjadriť, nakoľko som dlho nepracoval na porážke. Ale môj názor je, že sny to vôbec neovplyvní.

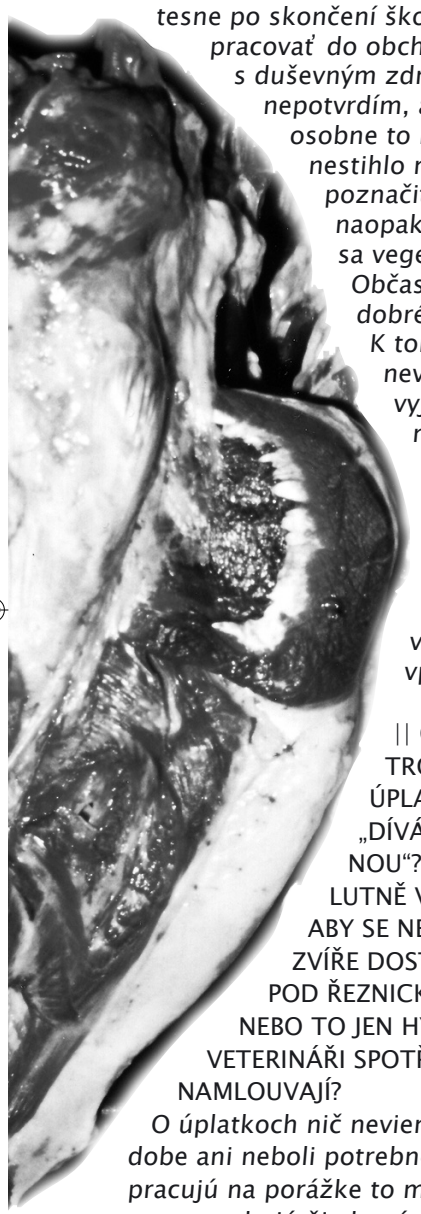

|| CO KONTROLY A ÚPLATKY ZA „DÍVÁNÍ SE STRANOU“? JE ABSOLUTNĚ VYLOUČENÉ, ABY SE NEMOCNÉ ZVÍŘE DOSTALO POD ŘEZNICKÝ NŮŽ, NEBO TO JEN HYGIENICI A VETERINÁŘI SPOTŘEBITELŮM NAMLOUVAJÍ?
O úplatkoch nič neviem, v tej dobe ani neboli potrebné. Tí, ktorí pracujú na porážke to majú v krvi a nepotrebujú žiadne úplatky. Komu táto práca vadí a nevyhovuje, tak ju nebude robiť a v tom prípade sú úplatky bezpredmetné. Čo sa týka veterinárnych a hygienických kontrôl, tak z každého jedného zvieraťa bola odobraná vzorka a opečiatkovaná. Vzorka by mala ísť na laboratórnu kontrolu, či sa tak stalo to vám neviem potvrdiť. Skôr sa porušovali hygienické predpisy vo výrobe, špina, nekvalitná surovina, cigarety – špaky.

|| K ROZHODNUTÍ STÁT SE VEGETARIÁNEM JSI DOSPĚL JEŠTĚ PŘI PRÁCI NA JATKÁCH NEBO POZDĚJI? JAK SE DÍVÁŠ TEĎ ZPĚTNĚ NA SYSTÉM ZNEUŽÍVÁNÍ A ZABÍJENÍ ZVÍŘAT, KTERÉHO JSI BYL SOUČÁSTÍ?
K rozhodnutiu stať sa vegetariánom som dospel až o niekoľko rokov neskôr, keď som pracoval v obchode. Je to otrasná mašinéria, ktorá má na svedomí milióny zvierat zabitých nehumánnym spôsobom. Ľutujem, že som bol súčasťou tohoto systému a podielal som sa na zabíjaní zvierat, len pre potreby ľudí a ich žalúdkov. Chcem odkázať všetkým mladým ľuďom, aby sa pri výbere svôjho budúceho povolania nedali na rovnakú cestu ako ja.

|| JAKÝ JE TVŮJ NÁZOR NA JINÉ ZNEUŽÍVÁNÍ ZVÍŘAT NAPŘ. KVŮLI MLÉKU, VEJCÍM, ZÁBAVĚ V CIRKUSECH NEBO ZVĚDAVOSTI V LABORATOŘÍCH?
Celkovo znužívanie zvierat mi je proti srsti, ale v tejto dobe som ešte odkázaný na mlieko a z časti aj vajíčka. Jednoducho som nedozrel na to, aby som prestal konzumovať mlieko a vajíčka. Zatiaľ som vegetariánom šesť rokov a keď som začínal, nebolo to jednoduché. Nepoznal som nikoho, kto by bol vegetarián alebo vegán. Prebíjal som sa tým všetkým sám. Dúfam, že raz dospejem do stavu vegánstva, ale to ešte chvíľku potrvá. K cirkusom mám negatívny vzťah, nikdy som nebol v cirkuse a drezúra mi je proti srsti. Keď by som mal právomoc zakázať cirkus, tak by som ho zakázal. Zvieratám treba poskytnúť slobodu. Testovanie na zvieratách je najodpornejšia vec, akú ľudstvo v zneužívaní vymyslelo.

|| JAK SE DÍVÁŠ ZPĚTNĚ NA TVŮJ, V DOBRÉM SMYSLU, RADIKÁLNÍ ŽIVOTNÍ OBRAT – DŘÍVE ŘEZNÍK, NYNÍ VEGETARIÁN, KTERÝ ŽIJE ÚPLNĚ JINÝ ŽIVOT PRO PROJEKT EKOSPOLOČENSTVA. VZALO TO OKOLÍ S KLIDEM NEBO S ROZHOŘČENÍM? MŮŽEŠ NÁS BLÍŽE SEZNÁMIT S FILOZOFIÍ, PROGRAMEM, PLÁNY, ALE I PROBLÉMY EKOSPOLOČENSTVA?
Určite to bol radikálny životný obrat, ale Ekospoločenstvo vzniklo až v neskoršej dobe, ako oneskorená reakcia na zmenu v mojom živote. Bol to správny ťah a som veľmi šťastný, že môžem so zvieratami nažívať v harmónii a láske. Moje okolie som riadne šokoval a znechutil, keď som im oznámil, že som prestal jesť mäso, hlavne mojich rodičov a rodinu. Istú dobu som počúval rôzne hlúpe narážky a vtipy. Ešte aj dnes sa stretávam s hlúpymi pripomienkami a vtípkami na moju osobu a vegetariánstvo. Ekologické spoločenstvo funguje na základoch ekológie. Sme voľné združenie ľudí. Členovia spoločenstva by mali rešpektovať a žiť v súlade a v harmónii s prírodou. Pod pojmom príroda sa myslí aj živočíšna ríša, to znamená dodržiavanie vegetariánstva a život nasmerovaný ekologicky, tak, aby sme neničili prírodu. Ďalej sloboda človeka a hlavne ducha sa musí rozvíjať v maximálnej slobode a rovnocennosti s ostatnými ľudskými bytostami. To znamená maximálna demokracia. Každý člen spolurozhoduje o každej dôležitej veci pre spoločenstvo. Členom spoločenstva sa môže stať každí, kto môže sám za seba rozhodovať a slobodne sa rozhodne. Budúci člen sa pri prijímaní môže zriecť konzumácie mäsa. Chceme do budúcnosti vybudovať Ekoosadu, kde by ľudia mohli žiť rovnoprávne a v súlade sprírodou. Ďalej chceme presadit Ekologickú chartu 2003 a zásady ekológie. Bližšie informácie na stránke www.ekospolocenstvo.sk. Zameriavame sa na ekoanarchiu a protesty na záchranu celej prírody. Problémy máme s financiami, ale tie majú všetky združenia a organizácie a určite nám chýbajú ľudia nakoľko sme mladí.

|| CHCEŠ-LI JEŠTĚ NĚCO ŘÍCI ZÁVĚREM, CO NEZAZNĚLO V ROZHOVORU A MYSLÍŠ, ŽE BY MĚLO, MÁŠ TEĎ MOŽNOST…
Na záver chcem povedať, že by sa malo viac pozornosti venovať problematike vegetariánstva, vegánstva. Mala by sa ovoriť diskusia o vegetariánstve a tolerancii. My vegetariáni sme dosť diskriminovaní, na akúkoľvek akciu ktorú idem sa podáva mäsité jedlo. Nikoho nezaujíma, čo budem jesť. A poznámky mojich kolegov na moju adresu sú nepríjemné. Týmto článkom chcem ovoriť niektorým ľuďom oči.

Peter Polák, www.ekospolocenstvo.sk
e-mail: Peto@ekospolocenstvo.sk
foto: © Dr. Franz-Joseph Plank

(VS)

Zpravodaj12.indd 17 25.3.2004, 2:04

STRES, ANEB JAK SI HRAJÍ SADISTÉ/KY V PSEUDOVĚDĚ

| Hans Hugo Bruno Selye (1936) poprvé uvedl pojem stres. Chápal jím stav, ve kterém se organismus ocitne vlivem různých faktorů vnějšího prostředí. Později byl stres definován jako souhrn obecných stereotypních zpětných reakcí organismu na působení silných dráždivých podnětů různého původu. Když byl H. Selye dotázán, jestli je stres chorobnou reakcí, odpověděl, že stres není jen zlem a utrpením, ale také velikým dobrodiním, protože bez stresů různého druhu by byl život nudný a prázdný. Nahlédněte tedy do velikého dobrodiní, kterým uchýlné/í hračičky/ové obohacují život zvířatům v laboratořích, aby nebyl nudný a prázdný. | > (MK)

Pro vyvolání standardního stresu bylo vypracováno v sadistické dílně Ústavu experimentálního lékařství a chirurgie univerzity v Montrealu pod vedením H. Selye několik základních metod:

|| NÁSILNÉ ZNEHYBNĚNÍ
Zvíře se přilepí za tlapky pomocí lepící pásky na 4 výstupky, které jsou umístěny na desce. Hlava je vpředu zachycena do kovového rámečku nebo do konické fixační trubice, takže se nepohybuje volně, vzadu u řitního otvoru je otvor určený k propadávání výkalů. Tlapky jsou přilepeny tak, že zvíře je na nich prakticky zavěšeno a téměř se nedotýká břichem podložky. 17 hodin násilného znehybnění postačuje k vyvolání silného stresového stavu.

|| AKUTNÍ HLADOVĚNÍ
Je-li zvíře na 48 až 72 hodin zbaveno příjmu potravy, je vyvolána akutní alarmová reakce. Akutní hladovění je oblíbené úchylnými vivisektory/kami, stejně jako násilné znehybnění, protože umožňuje omezit stres na určitá časová období, poměrně snadno dovoluje balancovat mezi různými stupni poškození až smrtí a lze je použít opakovaně bez toho aniž by se zvíře mohlo adaptovat.

|| VYČERPÁNÍ SVALOVÉ AKTIVITY
Používá se otáčivá klec ve tvaru válce rozdělená kovovými přepážkami na menší komory. Do každé komory vrazí jedno zvíře. Je-li pokus obsáhlejší, spojí se několik takových bubnů dohromady a připojí na jeden motor. Pro krysy se většinou používá buben s 12 komorami, který se otáčí rychlostí 18 otáček za minutu.

|| STUDENÁ KOUPEL
Zvíře (krysa) se umístí do velké nádrže s vodou, jejíž teplota je udržována pod 0 °C přidáváním ledových kostek. Zvíře je takto ochlazováno po dobu 3 minut 2krát denně.

|| HORKÁ KOUPEL
Zvíře (krysa) se umístí do nádrže s vodou. Teplota vody je udržována na 48 °C. Koupel se opakuje během několika dnů 2krát denně po dobu 5 minut.

|| KVADRIPLEGIE
Zákrok se provádí v celkové anestezii.
I. Protětí cervikálního plexu
II. Protětí nervus femoralis, n. obturatorius a n. ischiadicus: ve výsledku je zvíře postiženo úplnou obrnou všech čtyř končetin.

|| VAGOTOMIE
Jednoduchým řezem se obnaží oba vagy (bloudivé nervy) a protnou ve výši štítné žlázy.

|| PROTĚTÍ MÍCHY
Mícha může být protnuta na několika místech. Pro vyvolání těžkého stresu je nejvhodnější zmrzačení zvířete protnutím míchy bederní. Kůže na hřbetě se otevře krátkým podélným řezem. Zvíře (krysa) se nadzvedne uprostřed trupu, přestřihnou se svaly a protne páteřní sloupec do hloubky uprostřed i po stranách. Bezprostředně poté nastává silné kostní a svalové krvácení, které se zastaví rychlým přiklopením obou částí protnutého páteřního sloupce k sobě. Ve výsledku má zvíře naprosto nehybnou zadní polovinu těla.

|| PROTĚTÍ MÍCHY SE ZHMOŽDĚNÍM
Mrzačení se provádí na hrudní páteři. Po otevření páteřního kanálu se do jeho dolní poloviny zavede stříbrný drát a několikrát zasune a vytáhne pro rozrušení míchy.

|| HEMORAGIE
Aspirací (natáhnutím) 3ccm krve injekční stříkačkou na 100g váhy zví-řete (krysy) je vyvolán těžký akutní stres. Tohoto stavu se dá dosáhnout i aplikací různých látek s charakteristickým účinkem, cizorodých (formalín, tkáňové výtažky) i např. čistých hormonů (adrenalin, inzulin).

Na základě zpětné reakce organismu se stres dělí do tří fází:
1) alarmová reakce: involuční (zmenšení určitého orgánu, jeho stažení, smrštění) procesy ve žlázách s vnitřní sekrecí, pokles svalového napětí, teploty těla a krevního tlaku, rozvoj zánětlivých a nekrotických procesů, vymizení sekrečních granulí nadledvin, urychlení rozpadu organických látek v tkáních.
2) fáze rezistence a adaptace (vzdor a přizpůsobení): zvětšení nadledvin a jejich zvýšená funkce, normalizuje se látková přeměna v organismu, zvýšená odolnost vůči jiným dráždivým podnětům.
3) fáze vyčerpání: připomíná alarmovou reakci, příznaky jsou prudce zesíleny a způsobují poruchy látkové výměny se změnami vzhledu a činnosti buněk, rozpad bílkovin a tuků v tkáních i zásob v tkáních v organismu, další trvání způsobuje smrt.

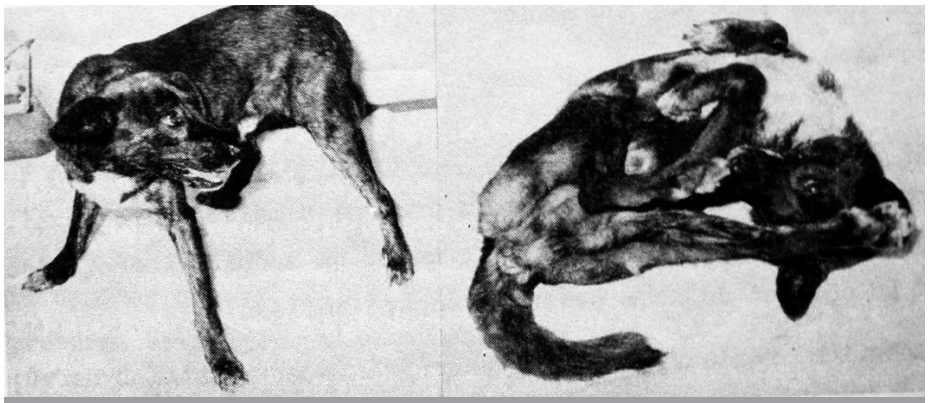

Protětí předních míšních kořenů (ataxie)
Autor: Prof. MUDr. Jaromír Vašků, DrSc., Úvod do experimentální patogeneze, Univerzita J. E. Purkyně v Brně, 1980

Zpravodaj12.indd 18 25.3.2004, 2:04

NAPSALI/Y JSTE NÁM

Ahoj ohz
Tak jsem se konečně dokopal a píši vám pár řádků. V prosinci se mi do ruky dostalo nejnovější 11 číslo vašeho výborného, já bych ho nazval S. O. S. Animal zpravodaje, tedy Zpravodaje ohz. Bylo to na výtečném benefitu konaného pro vaši humánní organizaci v pražském klubu 007. Bylo jen škoda, že se před oním koncertem nepromítaly žádné materiály o zacházení se zvířaty jak bylo původně plánováno *(pozn. red.: bohužel videoprojektor v den koncertu stávkoval).*

V novém čísle se mimo jiné zmiňujete o novém případu BSE, já shodou okolností bydlím asi 5 km od Lomnice nad Popelkou, kde se tato nákaza poprvé na sklonku loňského roku objevila a bohužel se nesmyslné vraždění krav kvůli souvislosti s touto nákazou dotklo i 150 krav z mé vesnice Libštát a sousední obce Košťálov. Přikládám tedy k tomuto problému pár novinových výstřižků z místního tisku. Sice je to už drobek delší doba, co se tyto události odehrály, ale já myslím, že je to stále hodně aktuální téma.

Jinak bych chtěl moc pochválit celou vaši organizaci, tedy co všechno pro hospodářská zvířata děláte. Podle toho jak čtu váš Zpravodaj a často se k němu vracím, obdivuji vaše odhodlání a velkou sílu za lepší život těchto milých tvorů, se kterými je často v průběhu chovu zacházeno. Díky vašim článkům ukazujete druhou stranu (tu kterou neznají a možná kterou kvůli své pohodlnosti nechtějí znát) konzumace masa, tedy cestu jakou si pro některé lidi jejich „pochoutka“ musela vytrpět než přišla na talíř.

Já jsem se vegetariánem stal původně kvůli mému závažnému onemocnění, tedy můj první impuls nejíst maso bylo, že není zdraví prospěšné. Díky tomu, že jsem s koncem mé konzumace masa přestal i pít a začal jsem svět konečně vidět střízlivýma očima, dostal jsem se a začal se i díky hc/punk scéně zajímat o celkové důsledky jeho spotřeby na zvířata spojenou s ekologickými problémy, které vyvolává. Je fajn, že taková organizace jako vy nebo i jiné podobného typu existují, tyto závažné informace dáváte na povrch a lidé se o nich mohou dozvědět a tím si udělat svůj pohled na věc a třeba tím se i zbavit konzumace živočišných produktů a nepodporovat tak hrozná utrpení těchto nevinných tvorů.

A proto jsem se rozhodl, že bych se moc rád stal vaším členem v aktivní podobě, tak podnikám první krůček a posílám tedy vyplněnou přihlášku a s tímto dopisem posílám i složenkou členský příspěvek 300 Kč.

Tak to je asi zatím vše, mějte se moc a moc fajn, těším se na brzkou odpověď a snad i spolupráci, jen škoda že neumim vyjádřit to, co všechno mi leží na srdci.

V. P.

.....

Dobrý den
chtěla jsem napsat jednu věc ohledně Zpravodaje ohz (který ráda čtu) a to totiž: myslím si, že je na škodu moc velká „patetičnost“ článků + zbytečné komentáře. Například až moc často se opakující slovo „hrozné“ a výrazy podobného významu. Samozřejmě, že to co se v článkách popisuje hrozné je, ale to si jistě čtenář po jejich přečtení sám odvodí. Stejně tak apelace na čtenáře na závěr, aby se stal veganem. Samozřejmě, máte pravdu, ale myslím, že to si čtenář taky snadno odvodí, navíc pro tohle téma máte na stránkách dost prostoru zvlášť. Možná tak v jednom, dvou článcích by to neškodilo, ale vy to máte opravdu skoro v každém, to už se blíží happyendům v amerických filmech. Navíc většina čtenářů už maso nejí, takže tahle informace pro ně není nic nového.

Přihláška do organizace ohz – ochránci hospodářských zvířat

Není vám lhostejné zacházení se zvířaty? Zajímáte se o životní podmínky „hospodářských“, pokusných, kožešinových zvířat a zvířat určených pro „zábavu“? Také vás zaráží, proč různé zodpovědné orgány přistupují diskutabilně k této problematice, případně zlehčují kritiku ochránců zvířat? Chcete se aktivně zapojit do ochrany zvířat nebo vás tato problematika jen zajímá a sbíráte o ní informace? Zkuste členství v ohz.

ohz jsou nejmladší, ale rychle se rozvíjející organizací za práva zvířat v ČR. Během relativně krátké doby našeho aktivního působení jsme si získali sympatie a podporu mnoha lidí. ohz se zabývají odhalováním, zveřejňováním a řešením špatného zacházení nebo týrání zvířat, osvětou, veřejnými, často pozornost budícími akcemi, propagujeme vegánský styl života, vydáváme třikrát ročně Zpravodaj ohz, různé plakáty, letáky a videokazety. Problémy se snažíme vidět komplexně a podle toho je také řešit.

Členové dostávají zdarma Zpravodaj ohz, informační materiály, letáky, plakáty, pravidelně je informujeme o dění v ohz a každý nás může zcela dobrovolně aktivně podpořit – ať se jedná o výpomoc při veřejné akci, šíření materiálů, sbírání podpisů pod petici nebo vlastními nápady k další činnosti. Ke každému členovi přistupujeme osobně a vstřícně.

Jméno a příjmení

Adresa

Telefon, e-mail

Ročník

Stravujete se vegetariánsky? ☐ Stravujete se vegansky? ☐ Máte zájem o aktivní práci v ohz? ☐

Členství v ohz vzniká zaplacením ročního členského příspěvku alespoň 300 Kč (lze uhradit dvěma splátkami ve výši 150 Kč, nejpozději však do konce první poloviny kalendářního roku). Pro platbu lze použít buď předtištěnou poukázku C, která je součástí Zpravodaje ohz, pro členský příspěvek uveďte do kolonky „Zpráva pro příjemce“ číslo 111. Kopii potvrzení o zaplacení není třeba zasílat. Používáte-li příkaz úhradě, jeho kopii nám zašlete spolu s přihláškou na adresu ohz (variabilní symbol zůstává 111). Vaše členství, ať pasivní nebo aktivní, je příspěvkem k ochraně zvířat – předem Vám srdečně děkujeme za podporu ohz.

Zašlete na adresu: ohz, P. O. BOX 176, 796 01 Prostějov, bankovní spojení: 188 640 615 – 0300 (ČSOB Prostějov).
Vaše poskytnuté osobní údaje nepředáváme bez vašeho písemného souhlasu žádným dalším osobám, subjektům nebo organizacím.

Doufám, že jste všichni četli knížku Osvobození zvířat od Singera. A víte čím mě opravdu dostala? Strohým popisem reality. Realita, nic víc, tečka. Názor autora minimálně. Jestli je to strašné nebo ne, na to sem snadno přišla sama. Čtenáři nejsou blbí. Nechtěla bych, aby se můj oblíbený Zpravodaj podobal svým stylem televizním novinám na Nově. Občas se to už nedá číst a to je ŠKODA!

Neberte to špatně, spíš jako pohled „zvenčí“, Zpravodaj je super, články jsou zajímavé, stránky co se informací týče špičkový, ohz jako organizaci obdivuji za to, co jste za tak krátkou dobu udělali a s jakým nasazením do toho jdete.

Hodně štěstí!!!

Hanka

Pozn. red.: Myslím, že spíše než patetičnost z ř. pathos a od něj adjektivum pathétikós, tedy vnímavý/á k utrpení, vášnivý/á, nám vyčítáš přehnanou emotivnost, tedy citové pohnutí, a z velké části máš pravdu, protože jsme citově pohnutí tím, co vidíme a vůbec se tomu nebráníme. Nevnímáme sebe ani jiná zvířata pouze jako objekty, ale především jako subjekty a stejný prostor jako rozumu dáváme i citu. Píšeš, že čtenáři/ky si všechno přeberou sami. Stačí holá fakta. To je hezká představa, ale v praxi je to málo. Musíš dát fakta, vyzvat ke změně a dokázat, že je změna možná. A ani pak není jisté, že ke změně dojde. Dáváme-li najevo svůj názor neznamená to, že čtenáře/ky považujeme za blbé. Proč si to myslíš? Za každou/déhо z Vás, členů/ek a příznivců/kyň jsme více než jen vděční/é a slova jako „hrozné, nepředstavitelné apod.“, bez ohledu na jejich komerční zneužití, přesně vystihují životy tzv. hospodářských zvířat. Za Tvůj dopis Ti děkujeme a doufáme, že podobných budeme dostávat více, protože ukazuje, že to, co děláme, je pro Tebe natolik důležité, že nám píšeš i méně příjemné věci. Děkujeme.

PS: Kromě Petera Singera zkus i Isaaca.

.....

Dobrý den milí ochranáři

Zdravím vás a skláním hlubokou poklonu vám všem a valím oči z důlků, když vidím ve Zpravodaji vaši práci. Myslím si ale, že takovou chválu slyšíte ze všech stran a tak vás již nebudu více tímto zatěžovat. Fakt dobrá práce! Jsem z takové větší vesnice na Zlínsku a denně vídám na nástěnce u autobusové zastávky různé plakáty jako např. rybářské závody, myslivecké hody, výstava trofejí, atd. Samozřejmě že mě to jako vegetariána rozčiluje, a tak je vždy vesele strhávám a nahrazuji různými jinými obrázky, které sám někde vyhrabu. Nevím ani proč jsem tak dlouho otálel a divím se, že mě to netrklo dřív, ale až teď, po několikaletém působení vaší organizace jsem vyhrábl nějaké staré číslo vašeho Zpravodaje a vyplnil přihlášku. Jsem vegetariánem už asi tři roky a je mi 23 let. Myslím si, že bych vám mohl být užitečný např. po propagační stránce nebo co se týče informovanosti v okolí. Pošlete mi tedy třeba nějaké materiály, ať mohu taky pomoci utlačovaným a týraným spoluobyvatelům této planety.

Přeju hodně úspěchů ve vaší nelehké práci.

J. O.

.....

Do redakce nám přišel zajímavý anonym, který necháváme bez komentáře: odesílatel/ka (?) nám vrátil leták o drůbeži s těmito komentáři: „Miláčkové, kdybyste se tak, jak se staráte o zvířata, starali o lidi, líp byste udělali – bezdomovci, chudí všude po světě. Co kdybyste založili nadaci či sdružení podobnou té, kterou založila matka Tereza (pokud vám toto jméno něco říká). Určitě byste udělali více radosti a užitku, než se angažovat ve věcech, kde stejně nic nezmůžete, protože tyto jsou řízeny nadnárodními monopoly.“ *Konec dopisu doplnil citátem:* „Psané zázraky činí Bůh v lidských srdcích“. *V letáku přirovnáváme drůbežárny ke koncentračním táborům. Odesílatel/ka (?) k této větě připsal:* „Jak si můžete vůbec dovolit přirovnávat lidi, ubité v koncentrácích, k drůbeži? Především byste si měli zamést před vlastním prahem!“

ZVÍŘECÍ PŘÍZRAKY: Z RUKOU P. SCHMITZE

| Když v červnu 2003 utýral holandský podnikatel Paulus Schmitz hladem stádo krav na Královéhradecku, hodní/né veterináři/ky mu dali ještě jednu šanci, protože pan Schmitz slíbil, že se bude o zvířata lépe starat. Tento slib zaplatilo při jeho působení v Opočnici na Nymbursku smrtí hladem celkem dvacet prasat a čtyři býci. Protože pan Schmitz dosud nedostal zákaz chovu zvířat, může i nadále beztrestně experimentovat na poli omezování jejich výživy . | > (VS), foto © ohz

Zbylá prasata, která přežila týrání hladem od holandského podnikatele, kolem zvířat se povaluje všemožný odpad

Případ začali/y veterináři/ky a posléze i policie vyšetřovat od úterý, 9. 3. 2004. V areálu statku, kde chovatel týral zvířata, objevili/y celkem šest uhynulých zvířat v pokročilém stadiu rozkladu. Dosud přežívající zvířata, křičící hlady, se pohybovala mezi rozkládajícími se mrtvolami. Obec Opočnice na své vlastní náklady pak zajistila pro zbylá zvířata krmivo, které mělo vystačit do konce týdne. Holandský chovatel v této obci takto zanedbává péči o zvířata již čtvrtým rokem. Zastupitelé/ky Opočnice opakovaně upozorňovali/y policii a veterinární správu na nevyhovující podmínky zvířat, ale bezvýsledně. Až teprve mediální publicita urychlila jednání veterinární správy a policie, která má přichystané pro pana Schmitze obvinění z týrání zvířat.

Při naší návštěvě v neděli, 14. 3. 2004, se nám v areálu družstva podařilo zastihnout pečovatele, který byl natolik přístupný, že nás vzal s sebou do zemědělské budovy, kde dosud přežívali tři býčci a několik prasat, z toho dvě březí prasničky. Chovatel měl budovu pronajatou od správce konkurzní podstaty, avšak již rok neplatil za pronájem, proto

Zanedbaná péče: přerostlé paznehty a celkově poškozené končetiny

dostal také výpověď. Pečovatele najímal pan Schmitz jako brigádnickou pracovní sílu, která měla krmit a starat se o zvířata. Jak nám pečovatel řekl, krmil by rád, ale majitel pro zvířata nezajišťoval žádné krmivo. V předtuše brzké ztráty svého zaměstnání nám dovolil pořídit také fotografie zubožených zvířat. Vše působilo hororovým a absurdním dojmem: v budově samotné byl neuvěřitelný nepořádek, na zemi se válely desítky různobarevných pytlů a různé haraburdí. Všude kupící se ostrůvky výkalů nebo hnoje. A mezi tím vším zvířata – nebo spíše torza zvířat. Prasata se po budově pohybovala volně. Jen co nás spatřila, hrnula se k nám, v očekávání něčeho k snědku. Několik jich vypadalo ještě relativně dobře, avšak při bližším pohledu bylo jasné zanedbání zdravotního stavu – poškozené končetiny, přerostlé paznehty, cysty na těle. Dvě z nich v čirém zoufalství zkoušela ze země jíst prach, kde byly částečky šrotu. Zbytek prasat vyhublých na kost a kůži, jen stěží

Zpravodaj12.indd 21 25.3.2004, 2:04

schopných chůze, přežíval v jednom rohu budovy. Žádné z prasat nebylo nijak označené. Pak jsme se šli/y podívat na zbylé tři býčky. Bez nadsázky by z těchto tří býčků mohl být býk jeden. Zvířata byla extrémně pohublá, oslabená, na těle jim skrze průsvitnou, místy výkaly znečištěnou kůži, vystupovaly kosti. Dva býčci ještě měli sílu postavit se na nohy, třetí jen apaticky ležel. Nikde jsme neviděli/y ani kapku vody. Mezi tím vším utrpením a bídou působila zvláštně čerstvá sláma – část u býčků a část u oslabených prasat, jakoby měla zakrýt všechno zlé, co se zde odehrálo. Ještě v neděli jsme se pokoušeli/y objet několik místních vepřínů, abychom zakoupili/y alespoň nějaké krmení. Bohužel, nezadařilo se nám. Zato jsme však začali/y obvolávat a předběžně zajišťovat místo pro zbylá, živořící zvířata. Zbývalo je ještě od majitele dostat. Večer jsme se ještě vrátili/y do Opočnice a přálo nám štěstí: zastihli/y jsme veterináři/kami, novináři/kami a policisty/kami nezastižitelného pana Schmitze osobně, ochotného s námi vyjednávat. Nejprve jsme si ale museli/y vyslechnout „pohnutý“ příběh tohoto zneuznaného podnikatele z Holandska, kterého v České republice všichni zneužívají (protože je ze západu). Po dvou hodinách strávených v jedné restauraci vše vypadalo dobře a bylo nám přislíbeno darování prasat, protože si jejich vykoupení finančně dovolit nemůžeme. I když celkové vystupování pana Schmitze působilo nedůvěryhodně, doufali/y jsme a podle domluvy jsme se měli/y v pondělí telefonicky ozvat a domluvit podrobnosti. Protože pondělní telefonát vyzněl poněkud neurčitě, ihned v úterý jsme se opět vypravili/y do Opočnice. Zvířatům jsme přivezli/y a rozdali/y alespoň 50 kilogramů mrkve a jablek. Zatímco byl z naší strany zajištěn nový domov (u našeho člena na Šumavě), pan Schmitz měnil sliby z hodiny na hodinu: nejprve chtěl darovat část prasat, pak býčky a nakonec nic – pro prasata prý našel kupce a býčky prodá na porážku, kde mu za jednoho, údajně (sic!), nabídli/y 15 000 Kč. Podle aktuálních zpráv v tisku se Schmitzovi podařilo prodat všechna prasata, avšak v chovu zůstali zmiňovaní dva býčci (třetí mezitím bohužel uhynul) – chovatel nenaplnil ultimátum od obce, kdy měl do neděle, 21. 3. 2004 odvézt všechna zvířata. Vedení radnice v Poděbradech tak zahájilo řízení o odebrání zvířat.

V době uzávěrky tohoto čísla Zpravodaje ohz se pokoušíme poslední dva býčky zachránit a dát jim jiný, lepší domov. Tiše doufáme v úspěch. Nechceme, aby zbylo jen pár fotek, pár minut videa a smutná vzpomínka.

Jedno z prasat vyhublé týráním hladem – slabostí sotva stojí na nohou

Stojící býček jen kost a kůže, v pozadí vysílený tak, že nemůže vstát

Malá pomoc od ohz hladovějícím zvířatům: 50 kg mrkve a jablek

Zpravodaj12.indd 22 25.3.2004, 2:05

COVANCE: ANEB POKAKANÁ SVATOZÁŘ

Pět měsíců byl v laboratoři Covance v Münsteru v Německu inkognito zaměstnán novinář s krycím jménem „Marcus“ z organizace R&D (Recherche u. Dokumentation) Německo. Výsledkem je materiál prokazatelně svědčící o každodenním mučení zvířat v této laboratoři. Opice s těžkými poruchami chování v malých klecích, surové a zesměšňující zacházení se zvířaty, například když personál tančí s opicemi jako s panenkami do rytmu diskotékové hudby, bití a nadávání, když se zvířata brání násilnému krmení nebo odběrům krve apod. Součástí Zpravodaje je i několik fotografií (více na www.ohz.cz/Zpravy/covance.html), jejichž veřejné publikování (včetně videa) bylo na základě soudního nařízení zakázáno ve Švýcarsku, Anglii a Německu pod hrozbou pokuty 250 000 EUR. Celá infiltrace se děla pod patronátem BUAV (British Union for the Abolition of Vivisection). V této době běží už několikáté soudní řízení, webové stránky „Marcuse“ www.tierbildarchiv.de jsou zablokovány, stejně i stránky některých jiných organizací, které materiály zveřejnily. > (MK)

© BUAV/R&D

Covance patří mezi největší vivisekční firmy na světě. Působí v 18 státech, zaměstnává více jak 6 500 zaměstnanců/kyň a její zisk v roce 2003 byl 940 miliónů dolarů. Covance o sobě mluví jako o největším „chovateli“ psů pro experimentální účely, laboratoř v Münsteru s počtem 2 000 držených opic patří k největším v Evropě. Covance má v zásobě i vlastní psí rasu „Mini-Mongrelä“, stejně i králičí „Elite New Zealand WhiteÒ“ nebo myší „MutaäMouse“. V ČR žádnou laboratoř nemá, ale mezi její zákazníky působící na tuzemském trhu patří např. *Novartis, Ciba Geigy, Hoffman-La Roche/Roche Pharma, Helsinn Healthcare, Neurim Pharmaceuticals, Schneider Europa, L'Oréal, Bayer, Hoechst, Dupont, Unilever, Johnson&Johnson, Monsanto, Glaxo Wellcome / GlaxoSmithKline, BASF, Chanelle.*

Po odvysílání záběrů z Münsteru v pořadu „Frontal 21“ na ZDF se po Německu strhla vlna protestů a demonstrací, ministryně životního prostředí Bärbel Höhn začala podnikat kroky k odebrání povolení k držení laboratorních zvířat v laboratoři v Münsteru a společně s BUAV a některými jinými organizacemi podala trestní oznámení na Covance. Odpovědí Covance jsou hrozby trestním stíhání a finančními sankcemi do výše 250 000 EUR za prezentaci materiálů usvědčujících je z toho, že jejich svatozář (po přečtení textů na webových stránkách je jasné, že jsou svatí/é až přesvatí/é) je mírně řečeno pokakaná. Ve vztahu k fotografiím a videu z Covance působí více než děsivě i obhajoba firmy, že „filmové nahrávky ukazují každodenní situace, jaké se odehrávají v libovolné laboratoři“.

Jane Goodall, bioložka a známá spisovatelka se přidala ke kampani proti Covance a prohlásila: „Videofilm, kde je vidět, jak se s těmito bezmocnými zvířaty zachází, tato brutalita, bezcitnost, žertovné trhání, vtipkování a smích, zcela bez jakéhokoliv respektu, jako by nakládali s věcmi, jako s věcmi bez života, to vše mě těžce šokovalo. Příšerně mě to rozzuřilo a něco se musí proti tomuto udělat. Nevím, zda lidé, kteří rozhodují, zda něco takového může být povoleno nebo ne, se mohou na tento film podívat, aniž by řekli – musíme to bezpodmínečně ihned zastavit.“

A jakým způsobem mučí Covance opice? Nabízíme Vám malý přehled zachycený ve filmu a až v regálech obchodů uvidíte produkty firem podporujících tyto krutosti, vzpomeňte si a, prosím, nekupujte je.

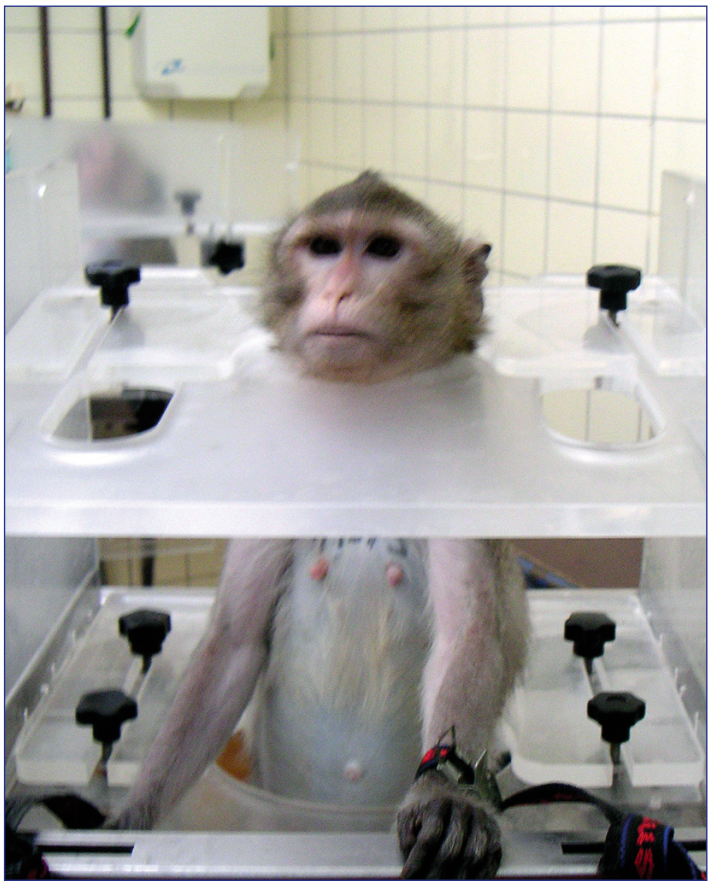

© BUAV/R&D

Zpravodaj12.indd 23 25.3.2004, 2:05

|| NÁSILNÉ KRMENÍ
Pro tuto vysoce zatěžující metodu podávání testovaných látek jsou opicím svázány ruce za zády. Pevně uchopeným, natlačeným na koleno pečovatele/ky, se jim otevřou ústa a zavede se hadička do žaludku. Opice se marně pokoušejí uniknout před brutální procedurou – hází sebou, svíjejí se a svá ústa drží tak dlouho jak jen to je možné křečovitě sevřená.

|| ODBĚRY KRVE
Někteří ze zaměstnanců COVANCE nejsou schopni provést odběr krve hned na první pokus. Tak se stávají odběry krve pro zvířata vleklým mučením.

|| INFUZE
K aplikaci testovaných látek do krevního řečiště se opice fixují do takzvaných „opičích židlí“. Toto zařízení je jako druh pranýře, kolem krku uzavřené deskou z plexiskla. Připoutané na rukách a nohách, musí až půl hodiny, včetně těhotných samic, na této židli vytrvat.

|| ODBĚR MÍŠNÍ TEKUTINY
Umrtveným a na kovovém podstavci provazy přivázaným opicím se zapíchne v oblasti beder jehla do páteře. Následovně se zvířata k probuzení položí jednoduše na holou, drátěnou podlahu svého vězení.

|| ODBĚR SPERMATU
Narkotizované opice se drží hlavou dolů. S pomocí elektrošoku se vyprovokuje ejakulace.

|| ODBĚRY MLÉKA
Opičí matky se pro tuto proceduru oddělí na několik hodin od svých mláďat – pro oba neuvěřitelná stresová situace. Mláďata dostanou malířské role jako „náhradní matku“.

|| VNITŘNÍ VYŠETŘENÍ
Narkotizované opice se zavěsí střemhlav. Prostřednictvím řezu skrz břicho se s pomocí endoskopu vyšetřují vnitřní orgány.

|| „PÉČE“ PO ZÁSAZÍCH
Po operacích, odběru míšní tekutiny, semene nebo dalších zásazích vyžadujících narkózu, se zvířata ještě v bezvědomí jednoduše přinesou do studené, kovové, drátěné klece. Filmové nahrávky ukazují opice, které ve fázi probírání potácivě padají na tvrdé kovové dno. Žádná známka péče po operaci.

|| USMRCOVÁNÍ
Usmrcování opic se provádí vykrvácením. Umrtveným zvířatům se přeříznou velké tepny na krku a nohách. Přitom se drží ve výšce tak, aby mohla vytéct krev. Po vyšetření se mrtvá zvířata vyhodí do odpadu.

Bližší info:
www.covance.com
www.covancecampaign.com
www.buav.org/covance
www.agstg.ch

© BUAV/R&D

© BUAV/R&D

© BUAV/R&D

© BUAV/R&D